

Katalikas, kurs neremia
katalikiškos spaudos, ne-
turi teisės vadintis geru
Bažnyčios vaidu.
Vyskupas Ketteleris.

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

DARBININKAS
Lithuanian Semi-Weekly
Newspaper
Published every
TUESDAY and FRIDAY
366 Broadway, S. Boston 27, Mass.

VOL. XXX. No. 29.

Redakcijai Tel. SO 8-6608

ANTRADIENIS (Tuesday), BALANDIS (April), 18 D., 1950 M.

Administracijai Tel. SO 8-2680

SIX CENTS.

Katyno paslaptys

Stockholmas — Chris-ter Jaederlund laikraštyje "Stockholm Tidning" paskelbė apie Katyną straipsnį, nušviečiantį tų negirdėto žiaurumo lenkų belaisvių karininkų išžudymą. Chr. Jaederlund yra vienas iš tų neutralių stebėtojų, kurie, vokiečių kviečiami, dalyvavo prie tų kapų atkasinėjimo.

Prisidėdamas šiuo savo straipsniu prie gen. Andersono knygoje aiškinimų, Jaederlund pastebi, kad Katyne buvo rasta tik 4500 lenkų karininkų lavonų, kai tuo tarpu Rusijoje dingo apie 15,000 lenkų karininkų. Gen. Andersas savo knygoje rašo, kad 10 tūkstančių lenkų karininkų guli panašiai kaip Katyne užkasti kur nors prie Charkovo ar Viazmos.

Jaegerlung, kuris dalyvavo prie to vokiečių daromo atkasinėjimo, kaip neutralus švedų spaudos atstovas, patvirtina, kad buvo suskaičiuoti tik 4500 lavonų. Kas būdingiausia, kad prie tų lavonų rastuose laiškuose buvo vėliausia data "balandžio mėn. 1940", gi vokiečiai pasiekė Katyną apie liepos ar rugpjūčio mėn. 1941". Dalis lavonų buvo rasta surištomis rankomis užpakalyje, dalis užkimštomis piūvenomis burnomis.

Charakteringa, kad vokiečiai prie atkasinėjimo

kvietė laikraščių žurnalistus, mokslininkus, gydytojus ir tarptautinio Raud. Kryžiaus atstovus. Gi rusai nieko ten neprileido.

Redaktorius Chr. Jaederlund baigia savo straipsnį: "Žinoma, ir gestapas galėjo tai įvykdyti, tačiau šiame atsikime buvo sovietų darbas".

Daug žmonių lankė stigmatizuotąją

Frankfurtas, Vokietija — Didįjį Penktadienį Konnersreute, Bavarijoje, apie 10,000 žmonių aplankė stigmatizuotąją Teresę Neumanaitę, kada ji pergyvena Kristaus kančias.

Kaip ir kitais metais, taip ir šią dieną ji gulėjo agonijoje, iš jos akių tekėjo kraujas per abu veidus, pečius, skruostus, iš rankų, kojų žaizdų ir tos jos kūno vietos, kuri atiteko ietimi perdurto Kristaus šono žaizdą.

To miestelio parapijos klebonas, kun. Josef Naber, stovėjo šalia jos, kai lankytojai praėjo pro jos lovą. Apie jusę visų lankytojų buvo amerikiečiai. Po pietų pakilo iš ekstazės būsenos. Šeštadienį atgavo pirmąją savo sielos būseną ir Velykų rytą priėmė šv. Komuniją, kuri yra vienintelis jos maistas jau daugiau, negu 23 metai.

P. KIAULĖNAS

Mergaitė su obuoliais

"RAUDONOJI ŽVAIGŽDĖ" APIE KARĄ

Maskva — Sovietų karuomenės organas "Raudonoji Žvaigždė" straipsnyje užvardintame "Mūsų Tėvynės gynyba — šventa sovietų kareivio pareiga", rašo: "Klaidinga ir kenksminga būtų susidaryti nuomonė, kad karo pavojus sumažėjo ir neįvertinti anglo-amerikiečių imperialistų ruošiamos karo grėsmės".

Šia proga tenka pasvarstyti, kas iš tikrųjų yra imperialistai: ar anglosaksai, kurie atsisakė savo kolonijų Indijoje tų tautų laisvės labui ir kitur, ar sovietai, kurie ne tik jų pavergtomis tautoms po karo nesuteikė laisvės, bet dar daugiau tautų pavergė ir siekia visą pasaulį pavergti. Tad jie ir gerai supranta karo grėsmę, nes žino kad visos laisvo pasaulio tautos nepavyks be karo pavergti.

Laisvosios pasaulio tau-

tos pajutę šį sovietinio imperializmo pavojų, ruošiasi jam atsispirti, bet niekam karu negrąso. Vienintelė karo grėsmė kyla iš Sovietų Sąjungos, kuri karui ruošiasi ir stengiasi pavergti ir pačią rusų liaudį iš kalno karui nuteikti.

Trygve Lie nori kalbėtis su Stalinu

Lake Success, N. Y. — UN generalinis sekretorius Trygve Lie, pareiškė žurnalistams, kad kitą mėnesį lankydamas Europą, jis užsuks ir į Maskvą pas Staliną aptarti tą kėblią padėtį, kuri susidarė UN organizacijoje. Rusai traukiasi iš visų komisijų ir sabotuoja darbą reikalaudami, kad iš UN kinai nacionalistai būtų išvyti, o komunistai priimti.

Trygve Lie pareiškė, kad tos misijos jam nie-

kas nepavedė, bet jis jos imsis savo iniciatyva. (Daug kas pagrįstai mano, kad Trygve Lie buvo ir paliko Stalino "tavorščius" ir nori daryti taip, kaip "tėveliui" geriau).

Cleveland, Ohio. — Trygve Lie, ketinančiam vykti į Maskvą, parašė laišką Danutėi Armonaitė iš Clevelando, prašydama jį nepabijoti ir pareikalauti Stalino, kad jis išleistų iš Sibiro jos motiną ir broį. Ji su savo tėvu Jonu Armonu, kaip Amerikos pilieciai, savo metu buvo išleisti išvykti, o motina ir brolis — sulaikyti ir paskui ištremti į Sibirą.

Belgijos karalius Leopoldas III patiekė naują pasiūlymą

Briuselis, Belgija. — Praėjusį sekmadienį karalius Leopoldas kalbėjo iš Šveicarijos per radiją į Belgijos gyventojus pranešdamas, kad jis sutinka savo teises perleisti 19 metų sūnui, jei jam būtų leista grįžti Belgijon ir šurį laiką valdyti sūnaus vardu. Tačiau šis karaliaus pareiškimas nepatenkino nei jo šalininkų nei priešių, ir palieka daug neaiškumų.

• Tokio — United Press balandžio 16 d., pranešimu sovietai grąžina 40 Japonijos generolų, kuriuos jie išlaikė iki šiolei po karo nelaisvėje.

Kyodo News agentūra praneša, kad jų tarpe yra 13 buv. lieutenantų generolų, 27 major. generolai ir vienas admirolas, kurie grąžinami laivu Meių Maru į Maizuru. Su jais grįžta iš Sovietų Rusijos dar apie 1600 repatriantų, galimas dalikas kitų karo belaisvių.

Prezidentas vetavo įstatymą

Washington, D. C. — Praėjusį šeštadienį prezidentas Trumanas veto Kongreso priimtą naturalinės dujos (natural gas) aprūpinti įstatymą, kurį buvo parengęs senatorius Robert S. Kerr, demokratas iš Oklahoma. Šis įstatymas buvo Senato printas 44 balsais prieš 38 ir Kongreso — 176 prieš 174. Prezidentas jį vetojo dėl "visuomeninės gerovės". Jis nurodė, kad visuomenei būtų kenksmingas, nes daro išimtį kai kuriems dujų tiekėjams (sales), kurių įstatymas nekontroliuotų.

Prezidento "veto" daug ką nustebino, nes įstatymas buvo parengtas demokrato Kerr, kuis Trumaną buvo išstatęs kandidatu į prezidentus ir jį visą laiką rėmė.

Jessup ragina ginklų paremti Aziją

Washington, D. C. — Vadinamas "skrajojamas ambasadorius" Philip C. Jessop, vienas iš Dean Achesono patarėjų, grįžęs iš ilgai trukusios kelionės po Europą ir Aziją, kalbėdamas per A.B.C. radijo stotį, nurodė, kad Azijos kraštuose yra daug simpatijų J. A. Valstybės, tik jie priešingi senai kolonialinei pavergimo poli-

tikai, kurią iki šiol palaikė didžios valstybės. Kad Azija galėtų išlaikyti savo nepriklausomybę ir atstatyti sudrumstą taiką, J. A. Valstybės turi būtinajai teikti ginklus ir kitokią karinę medžiagą.

Komunistų pusėje

Philadelphia, Pa. — Prof. Owen Lattimore, kuris sukėlė didelį triukšmą dėl kaltinimo jį esant komunistu, praėjusį šeštadienį kalbėdamas Filadelfijoje pasiūlė valstybės sekretoriui Dean Achesonui nutraukti ryšius su Čiankaišku, kuris jau nebeatstovauja kinų tautos, bet nepripažinti ir komunistinės Kinijos.

Šis jo pasiūlymas, kad ir "vilkas būtų sotus ir ožka čielas", vis tiek eina komunistams į naudą.

Graikijoje valdžia nepastovi

Atenai, Graikija. — Jungtinės Amerikos Valstybės pareiškus nepasitenkinimą Sophocles Venizelos vyriausybe, kuri rėmėsi tik viena liberalų partija, ji atsisakė, o naują kaulicinę vyriausybę sudarė Nicholas Plastiras. Tai jau 19-tas ministerių kabinetas nuo karo pabaigos.

REIKŠMINGAS OMAR N. BRADLEY PAREIŠKIMAS

Chicago, Ill. — Grįžęs iš Hagos konferencijos, J. A. Valstybių karinių pajėgų viršininkas, Gen. Omar N. Bradley, kalbėdamas praėjusią savaitę Čikagoje, pareiškė, kad daug svarbesnis daiktas už atominę bombą yra gera karinė organizacija visų Atlanto Sąjungos valstybių. Jos turėtų susitarti ir pasidalyti karinėms funkcijoms; pavyzdžiui, sausumos kariuomenę sudarytų europiečiai, jūrų aviaciją — Britanija ir J.A.V., taktinę aviaciją — Britanija ir Prancūzija, puolimą iš oro — J.A.V. Generolas pastebėjo, kad taip tvarkantis, reikėtų išsižadėti dalies savo savarankiškumo, nes reikėtų derintis prie kitų. Tačiau tikrai visų sutarimas ir planingas darbas gali užtikrinti laimėjimą.

Bėgliai iš Sovietų Zonos

Berlynas. — Statistikos duomenys, paskelbti vokiečių laikraščiuose, rodo, kad praėjusiais metais iš Sovietų zonos Berlyne pabėgo daugiau kaip 100,000 žmonių, iš kurių didelė dauguma buvo komunistų partijos nariai ir veikėjai.

Berlyno komunistai "susiprato"

Berlynas, Vokietija — Vokiečių komunistinio jaunimo vadas, Erich Honecker, pareiškė, kad gegužės mėn. pabaigoje rengiama Berlyno jaunimo demonstracija bus tik rytiniame (bolševikų) sektoriuje. Matyti, "kraują atšaldė" vakariečių pasirengimas ginti vakarų Berlyną net ir

Dr. Paul van Zeeland, Belgijos krikščionių socialų (katalikų) partijos vadas, formuojąs naują vyriausybę.

Suglaustos žinios

▲ Prezidentas Trumanas, kitados buvęs artilerijos kapitonas, šią savaitę dalyvaus pėstininkų parade Benning, Ga., ir šaus iš 105 mm. armotos.

▲ Civilinei krašto apsaugai, kuri būtų reikalinga karo metu, jau dabar suorganizuoti ir parengti planus sudaryta komisija iš atstovų 20-ties J. A. Valstybių, esančių rytiniame pakrastyje, įskaitant ir Washington, D. C.

▲ Rumunija atmetė J.A.V. notą, kurioje buvo pareikštas protestas dėl uždarymo Amerikos Informacijos biuro Bukarešte. Rumunijos vyriausybė aklipėsiškai pareiškė, kad tas biuras buvo "šnipinėjimo centras".

▲ Bolševikai protestuoja, kad italai dar nei nepradėjo mokėti karo reparacijų, kurių pirmas terminas suėjo 1949 m. lapkričio 15 d. Italai pagal sutartį turėtų bolševikams sumokėti 100 milijonų dolerių.

▲ Italijos komunistai, protestuodami prieš ginklų gabenimą iš Amerikos, balandžio 13 d. buvo surengę demonstraciją prie JAV ambasados Romoje. Policija reštavo 100 trukmadarių.

▲ 365,000 amerikiečių turistų šią vasarą ketina aplankyti Europą ir ten palikti apie 300 milijonų dolerių.

▲ Irano princesei Fatimai, kuri neseniai Romoje apsidė su vienu amerikiečiu studentu be žinios savo brolio, Irano šacho, atimtos visos karališkos teisės ir privilegijos.

▲ Žydų ikurdinimui Palestinoje ir kituose kraštuose nuo š. m. sausio mėn. 1 d. Amerikoje surinkta jau 32 mil. dolerių. Pernai tam pačiam tikslui buvo surinkta 112 milijonų per metus.

▲ "Socializmas pavojingesnis už komunizmą", pareiškė Dr. R. Moley, Columbijos un-to profesorius, turėdamas galvoje socialistų reformas Anglijoje.

▲ Wilhelm Pieck, Rytinės Vokietijos komunistinis prezidentas, gavęs kelias dienas atostogų, jas praleisti išvyko į Maskvą. Visi keliai — darbo ir poilsio — veda pas "tėvelį".

▲ Naujas Colorado gubernatorius, Walter W. Johnson, 45 metų, buvęs apdraudos agentas, prisiekė balandžio 15 d. Jis yra 32-sis šios valstybės gubernatorius.

DINGUSIO LĖKTUVO BEIEŠKANT

Kopenhaga. — Penkias dienas ieškoję dingusio B-29 lėktuvo, amerikiečių lakūnai neaptiko jo pėdsakų. 18 lėktuvų apskraidė apie 55.000 kv. mylių plotą virš Baltijos, buvo prisistartinę prie Latvijos ir Lietuvos per 5 mylias nuo kranto, bet nieko nesuradę. Jie matė tikrai gyvą rusų laivyno judėjimą Liepojos uoste, prie kurio, sakoma, buvęs US lėktuvas numuštas. Iš to ir kitų ženklų amerikiečių lakūnai sprendžia, kad rusai Baltijoje daro manevrus ir kad US lėktuvas galėjo būti nušautas kur nors Baltijos jūroje, o ne prie Liepojos.

Danų laikraščiai rašo, kad dingusio lėktuvo paskaitis bus sužinota tik po kelių mėnesių ar net metų, kai ateis slaptos žinios iš Latvijos pagrindžio.

Kopenhaga, Danija. — Praėjusio šeštadienio vakare Amerikos lakūnai, beieškodami dingusio lėktuvo, netoli Švedijos krantų (apie 20 mylių į pietus) buvo pastebėję pludruojantį gelsvą melsvą plauštą. Vakaro tamsa neleido gerai išžiūrėti, ar ant jo dar buvo koks gyvas žmogus. Nusiskubinę į tą vietą danų ir švedų laivai, sekmadienio rytą nieko nerado.

Bet tuo pat metu prėkinis anglų laivas "Beechland", plaukęs iš Londono į Suomiją, ištraukė iš vandens tuščią guminį plauštą, kurį rado apie 45 myl. į rytus nuo Stockholmo (200 mylių nuo Liepojos). Plauštas yra amerikoniškas, bet dar nenustatyta, ar jis galėjo būti dingusio lėktuvo. Maisto atsargos plaušte išsibaigusios. Matyti, žmonių būta, bet nežinia, kas su jais atsitiko.

Maskva. — Sovietinė žinių agentūra praneša, kad aukščiausios 10-vietų prezidiumas apdovanojo "raudonosios vėliavos ordenu" keturius karius, kurie numušę US lėktuvą.

Amerikiečių laikraščiai

prie šios žinios pastebi, kad rusai paprastai ordenus dalina masiškai, šimtinėmis o ne atskiriems asmenims, tai toks ypatingas išskyrimas rodo, kad tie keturi "karžygiai" arba atliko tikrai svarbų bolševikams uždavinį arba Maskva nori parodyti, kad tai buvo nepaprastai svarbu. (Ivykis tikrai nepaprastas: bolševikai B-29 arba nušovė arba jį pasigrobė tokioje vietoje, kur jo neturėjo liesti, ir dabar pučia visiems dūmus į akis).

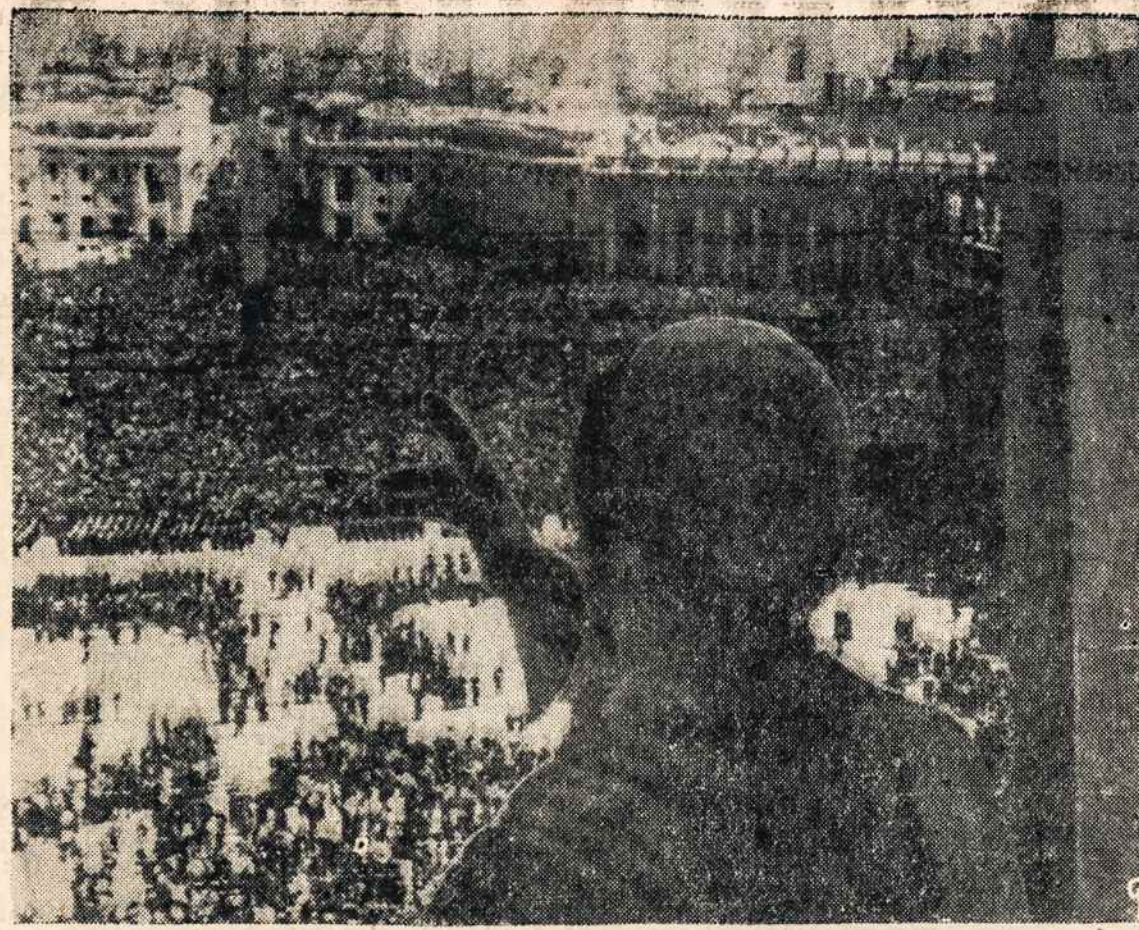
Maskva. — Maskvos laikraščiai deda ilgiausius straipsnius, kuriuose piktai puola JAV dėl "tariamą Liepojos incidento". "Literaturnaja Gazeta" įsidėjo latvio Jonis Zuimans, atsišaukimą, kuriame reikalaujama, kad JAV atsiprašytų Sovietų Sąjungos dėl tokio "banditiško darbo" ir nubaustų tuos, kurie tą lėktuvą siuntė į "Sovietų teritoriją".

(Vadinasi, patys būdami banditais, nušovę neginkluotą lėktuvą, kitiems kaltę meta ir dūmus į akis pučia).

Washington, D. C. — Iš Vokietijos į Washingtoną grįžo Paul H. Griffiths, gynybos sekretoriaus padėjėjas, kuris tarėsi dėl dingusio lėktuvo su JAV Armijos vadovybe Vokietijoje ir, sakoma, turįs slapto informacijų dėl to Maskvos išpušto incidento.

Radaro tinklas Pabaltijje

Stokholmas, Švedija. — Švedijos laikraščiai praneša, kad Rusija yra įrengusi Pabaltijje tankų radarų stočių tinklą saugoti savo aviacijos, jūros laivyno ir raketų iššovimo bazes. Latvijos rajonas, kur turėjo būti nuklydęs Amerikos lėktuvas, kaip pastebi laikraštis "Aftonbladet", yra centrinė ašis tų radarų stočių vietovių, kurios visos turį būt, tiesioginiai sujungtos su kitomis Rusijos aviacijos, jūros laivyno ir raketų iššovimo bazėmis išilgai viso Pabaltijo pakraščio.

Popiežius Pijus XII Velykų metu teikia palaiminimą "urbi et orbi" iš šv. Petro Bazilikos balkono.

Pavergtoje Lietuvoje

Lietuvių Tautai Aukščiausiojo Taryboje atstovauja... Berija (!)

Kovo 12 d. Sov. S-jė buvo aukščiausiosios tarybos rinkimai. Tarybą sudaro dveji rūmai: sąjunginė taryba ir tautybių taryba. Deputatai į sąjungos tarybą renkami po vieną nuo 300 tūkstančių gyventojų, į tautybių tarybą po 25 deputatus nuo kiekvienos respublikos. Kovo 12 d. minėti rinkimai buvo įvykdyti ir Lietuvoje su visu bolševikams įprastiniu triukšmu — agitacija spaudoje, mitinguose, darbovietėse. Paskutiniu laiku tai bene didžiausias politinis įvykis sovietuose.

Kas yra tie "igaliojėji", kurie Lietuvai atstovauja sąjungos ar tautybių taryboje. Ypatingai dėmesio verti "tautybei", taigi lietuvių atstovaujantieji. "Tiesoje" paskelbtos pavardės tų, kurie buvo pastatyti kandidatais ir, žinoma, išrinkti. Į sąjungos tarybą Lietuvos deputatai apygardom: Ukmergė — Vladas Niunka, gimęs 1907 m., gyv. Vilniuje, Lietuvos kompartijos CK sekretorius. Pridėkime: studijavęs Kaune teise, tada jau komunistas fanatikas, sovietų patikėtinis. Jo nusistatę

mą daug veikia jo žmona, taip pat komunistė fanatikė, žydė. 1940 m. bolševikai jį paskyrė lietuviškoju Višinskiu — vyriausiu prokuroru. Antros okupacijos metu, kai žitgžda nesugebėjo likviduoti Lietuvos mokytojų, tai švietimo ministeriu buvo paskirtas Niunka. Šiaulių — Jonas Macijauskas, g. 1900 m., gyv. Vilniuje, karinio komisariato politinio skyriaus viršininkas. (Tas pats kariuomenės politikas, kurį bolševikai jau 1940 m. buvo atgabėję dar buvusiame lietuviškie daliniam). Alytaus — Stalinas ir M. Šumauskas, plano komisijos pirmininkas. Tauragės — Marija Kaunaitė, g. 1895, gyv. Vilniuje, kompartijos moterų skyriaus vedėja. Mariampolės — Vincas Vitkauskas, g. 1890 m., gyv. Kaune, "universiteto mokslinės tarybos narys" (buvęs generolas, dabar dėstas karinį parengimą). Vilniaus — Stalinas, Molotovas, Malenkovas, Sniečkus. Kauno — Stalinas, Vorosilovas, Gedvilas. Panevėžio — Stalinas, Ant. Ragutis, komjaunimo CK sekretorius, Šiaulių — Stalinas ir Jonas Čiulada, Kelmės vykd. komiteto pirmininkas.

Į tautybių tarybą Lietuvos deputatai apygardom: Zarasų — Aleksandras Trofimov, gim. 1903 m., gyv. Vilniuje, Lietuvos kompartijos CK sekretorius, Panevėžio — Eduardas Ozarskis, g. 1908 m., gyv. Vilniuje, taip pat kompartijos CK sekretorius. Trakų — Danielius Šupikov, g. 1906 m., kompartijos CK sekretorius. Vilniaus — Vasilijus Pisariov, g. 1899 m., Lietuvos ministerių tarybos pirmininko pavaduotojas. Rokiškio — Kazys Preikšas, g. 1903 m., kompartijos CK sekretorius, Kėdainių — Jonas Bulovas, gim. 1903 m., Dotnuvos selekcinės stoties direktorius, kuris "būsimiems agronomams skiepija priešakinį tarybinį mokslą" ("Tiesa"). Švenčionių — Petras Kapralov, g. 1906 m., Lietuvos TSR valstybės saugumo ministras. Ukmer-

gės — Jonas Jurkūnas, g. 1883 m., Veprių septynmetės mokyklos direktorius, nepartinis. Telšių — Danutė Stanelienė, g. 1922 m., Plungės kompartijos sekretorius. Kauno — Jonas Žiburkus, g. 1901 m., kolchozininkas, Petras Vaičiūnas ir Berija, Sovietų Sąjungos saugumo ministras. Vilniaus — Petras Kareckas, "žmogus visiškai atsidavęs Lenino - Stalino partijos reikalui" ("Tiesa"), ir artistas Juozas Siparis. Mažeikių — J. Matulis, mokslių akademijos prezidentas, kandidatas į partiją, kuriam garbinamąjį straipsnį "Tiesoje" (2.28.) pasirašė K. Biečiukas, V. Lašas ir A. Purėnas. Mariampolės — Jonas Apolskis, Alytaus — A. Venclova, Raseinių — Stasys Volksis, g. 1903 m., nepartinis. Utenos — Kazys Liaudis, žemės ūkio ministeris, Klaipėdos — Mikojanas.

Kaip tie "deputatai" sustatyti į kandidatus? Sušaukiamas mitingas, kurį atidaro vykdomojo komiteto atstovas ar kitas pareigūnas. Iš anksto nustatyti kompartijos kalbėtojai siūlo kandidatus, išsklodami jų nuopelnus. Visi paploja. Kiti dar žodžiu pritaria. Tokiu būdu atsiranda "nutarimas". Pvz., Vilniuje, kur kandidatais buvo išstatyti Stalinas, Molotovas, Malenkovas, Sniečkus, Kareckas ir Siparis, pirmasis kalbėtojas buvo garvežių depo mašinistas Nečajev, toliau Plešev, Karpov, Vilčinskaja, Brazdžiūnas, Čepulytė ir kt. Kaune, kur buvo pastatytas Berija ir Vaičiūnas, kalbėjo tarp kitų ir prof. Mažylis. Klaipėdoj mitingą atidarė Gerasimov, kalbėjo Kolesnenkova, Kravčenko, Galinskienė, Mikolajūnas ir Sokolov.

Šitokių būdu sudaromi tie, kurie turi lietuvių tautai atstovauti "tautybių taryboje". Suminėjom jų pavardes, kad konkrečiai matytume, kas yra tie naujieji "lietuviai", kurie organizuoja "rinkimus" ir kurie "atstovauja" lietuviams. Berija ir Petras Vaičiūnas! Milijonų žudikas, kuris deportuoja iš Lietuvos šimtus tūkstančių, kurio ži-

Spaudos puslapiuose

PUSIAUKELEJE Į KARĄ

Balandžio 14 d. rytinėje laidoje "The Boston Daily Globe" rašo (John Cowless): "...Šiuo metu mes jau esame karo apimti. Tai yra visai kitos rūšies karas, negu tie, kuriuos anksčiau turėjome. Tai yra pusiau karas, šaltas karas, tačiau karas. Dauguma iš mūsų negali ar nenori tikėtis to pastebėti..."

"...Dabartinė mūsų karta, galimas daiktas, negalės jau atsikvėpti ir džiaugtis tokiomis gyvenimo sąlygomis, kurios vadinamos "normaliomis", t. y. turėti tikrą taiką. Rusų barbarizmo grasinimas, užliejęs laisvą pasaulį, savo baugiu šešėliu ilgai dar mus temdys. Vaikiška manyti, kad greitai ir lengvai galėtų būti išspręsti esminiai prieštaravimai tarp Rytų ir Vakarų..."

"...Nors karštas karas galys įsidedti kiekvienam metu, aš vis dėlto iš daugumos duomenų sprendžiu, kad jis neprasidės mažiausia be dvejų ar trijų metų. Jei tik mes įstengtume sumaniai ir

protingai elgtis šito šalto karo metu, tai, man rodos, mes galėtume taip pat išvengti karšto ir turėti taiką. O jei taip, tai komunistų grasinimas pamažu išblėsytų..."

"...Bet mes turime gerai suprasti, kad šis pusiau karas, kurį dabar turime, yra labai rimtas. Rusai juo žaidžia ir jį palaiko. Jei tik mes praikištume šį šaltą karą, tai pasekmė būtų ta pati, kaip ir pralaimėjus karštąjį. Galimas daiktas, kad pačioje pabaigoje, ir virstų karštu karu. Kiekvienam atveju, mums pralaimėjus, būtų viskas pralaimėta — visos mūsų laisvės ir net mūsų gyvybė, išskyrus tik tuos, kurie paliktų komunistinio barbarizmo vergais..."

Pabaigoje autorius nurodo, kad nereikia tik pasiduoti baimei ar panikai, o šaltai ir rimtai dirbti, ypač visomis priemonėmis remti Aziją ir kitus kraštus, kurie tik kovoja su komunistais.

Nauji patvarkymai pagreitinti imigracijos įstaigų patarnavimui

Nauji patvarkymai pagreitinti imigracijos ir naturalizacijos įstaigų patarnavimui pradėjo veikti nuo kovo 1 d., 1950 m. Tie patvarkymai įneša svarbių pakeitimų į mūsų imigracijos darbo tvarką. Tačiau pagreitinimas imigracijos reikalų sutvarkymo daug priklausys ir nuo pačių ateivių pastangų šioje srityje.

Pagal naują patvarkymą yra šie svarbūs pakeitimai:

1. Kai kurie sprendimai, kuriuos pirmiau darė Commissioner of Immigration and Naturalization Washington, dabar priklausys vietos imigracijos įstaigos, kurios jurisdikcijoje ateivis gyvena, direkoriaus sprendimui.

2. Visos įsileidimo, su laikymo, deportacijos ar naturalizacijos bylos bus laikomos vietos imigracijos įstaigoje, kurios jurisdikcijoje ateivis gyvena. Centralinė įstaiga turės tik kortelę, kurioje bus pažymėtos svarbiausios žinios. Ateivio mirties, išvažiavimo, deportacijos ar naturalizacijos atvejais, imigracijos bylos bus perduotos centrinei įstaigai.

Kaip pirmiau, taip ir

nioje visos mirties ir naikimo stovyklos, ir — saulės, žmoniškumo poetas sustatyti grėta! Koks pasityčiojimas ir vargšo Vaičiūno, iš žmoniškumo, iš demokratijos.

Prieš šiuos "rinkimus" Lietuvos laisvieji organai yra įteikę Amerikos, D. Britanijos, Prancūzijos ir kt. vyriausybėms protestus, kaip prieš naujai kartojamą Sovietų Sąjungos prievartos, klastos ir neteisės aktą.

dabar pranešimas apie ateivio adresą pakeitimą per penkias dienas nuo įvykusio pasikeitimo turi būti pasiųstas Immigration and Naturalization Service Washington, kaip reikalauja nuostatai Alien Registration Act of 1940, naudojant blankas Form AR-11, kurias galima gauti kiekvienoje pašto įstaigoje. Toji įstaiga tuojau pasiųs blanką Form AR-11 vietinei įstaigai, kurios jurisdikcijoje ateivis persikėlė gyventi, ir kartu perduos imigracijos bylas iš pirmesnės gyvenamosios vietos arba iš centralinės įstaigos.

Bendradarbiaujamas kiekvieno ateivio su imigracijos ir naturalizacijos įstaigomis būtinas pagreitinimui viso darbo. Ateiviai prašomi kuo greičiausiai pasiųsti adresų pakeitimus Immigration and Naturalization Service, Washington, D. C., jeigu norite greitesnio šių savo imigracijos ir naturalizacijos reikalų sutvarkymo.

C. C.

▲ Rabinas Abraomas Chill, kalbėdamas Providence'je užgrynė katalikų užimtą poziciją gimimų kontroliavimo ir eutanazijos klausimu. Jis pareiškė, kad katalikų pažiūra yra rekomenduotina, nes ji kovoja su dieviškų teisių ir žmogaus gyvybę pasisavinimu.

▲ Šventųjų Metų praga Irlandijos vyriausybei yra patiekta pasiūlymas ant tautinės vėliavos pridėti kryžių. Pasiūlyme sakoma, kad tas kryžius aiškiai parodytų, jog "Irlandija yra katalikų kraštas, o ne komunistų, kaip yra tvirtinusios kai kurios tautos". (ELI).

Ką tik išėjo iš spaudos

Stasio Šimkaus

33 LIAUDIES DAINOS

Surinko ir parengė spaudai kompozitoriaus sūnus ALGIS ŠIMKUS

Knyga puikiais viršeliais, su plastikos juostele, 64 pusl., labai lengvai atsidaro ir skambinan planu neužsiverčia. Kaina \$2.00

Užsakymus siųskite:

DARBININKAS

366 West Broadway,

South Boston 27, Mass.

Siūmė siūmė \$..... ir prašau man prisiųsti
egz. STASIO ŠIMKAUS DAINŲ KNYGĄ.

Vardas

Adresas

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly.

by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR
Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston,
Mass. under the Act of March 3, 1879.Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section
1103. Act of October 8, 1917 authorized on July 12, 1918.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$5.00	Amerikoje metams	\$5.00
Domestic once per week yearly	\$3.00	Vieną kart savaitėje metams	\$3.00
Foreign yearly	\$5.50	Užsieny metams	\$5.50
Foreign once per week yearly	\$3.50	Užsieny 1 kart sav-tėj metams	\$3.50

DARBININKAS

166 West Broadway South Boston Mass
Telephone: Redakcijai — SO 8-6608; Administracijai — SO 8-2680

Rusijoj ne komunizmas, tik stalinizmas

Stalinas nebe komunistas, — taip nusprendė Prez. Trumanas. Jis toks pat diktatorius kaip Hitleris ir Mussolini. Tikrasai komunizmas turėtų remtis Markso teorija, bet Stalinas pritaikė Markso mokslą savo reikalams, ir tik vienu atžvilgiu Rusijos „komunizmas“ panašus į marksizmą, būtent, kad valdžia nusavino žemę, dirbtuves, kasyklas, mašinas, ūkį — bendrai visą krašto produkciją. Visais kitais atžvilgiais, Rusijos „komunizmas“ ne tik nesutinka su marksizmu, bet yra jam priešingas.

Pagal Marksa, panaikinus buržuazinę tvarką bei likvidavus taip vadinamas žmonių klases, arba skirtingus turčių ir beturčių luomus, turėtų susidaryti „beklasinė“ žmonija, t. y., kad nebeliktų nė turčių, nė vargdienių, visi būtų lygūs darbininkai, vienodai aprūpinti darbu ir užmokesniu. Tuo tarpu Rusijoj susidarė, ar geriau valdžios buvo sudaryta pajėginą biurokratų klasė, kurios viršūnėje stovi visagalis diktatorius Stalinas. Pačioj darbininkų klasėj yra daug skirtingumų darbo, užmokesnio ir socialinio stovio atžvilgiu. Dirbtuvių užvaizdai gauna 10 ir net 20 kartų didesnes algas, kaip prasti darbininkai. Darbe įvesta lenkintinavimo sistema, kuri verčia darbininkus įsitempti iki negalimumo ir sudaro jiems daug fizinių ir protinių kankynių. Pasiskųsti nėra kam, nes tokia katorginė sistema pačios valdžios nustatyta. Už streiką grėsia sušaudymas. Be to, Rusijoj yra daug priverstinių darbų stovyklų. Ten vergiškai kankinasi daug milijonų įkalintų žmonių. Ką j tai pasakytų Marksas? Ar jam sapnavosi, kad jo sugalvotoj komunizminėj visuomenėj viešpataus tokia faraoniška vergija?

Ir politinėj santvarkoj rusišką „komunizmas“ visai nutolo nuo Markso teorijos. Faktinai pasuko į priešingą pusę. Marksas teigė, kad likvidavus klasių, luomų ir socialinių sluoksnių skirtingumą, valstybės idėja bei reikalingumas savaime atpuls, laisva visuomenė demokratiškai tvarkysis, išnyks militarizmas, bus laisvi rinkimai — žodžiu, viešpataus visatinis susitarimas. Rusijoj visa tai kaip tik priešingai įvyko. Susidarė imperatoriška valstybė, išsivystė galingiausias istorijoj militarizmas, išnyko laisvė, vyksta vienos partijos nurodytų kandidatų priverstinis rinkimai, paminta po kojų demokratija virto juokais ir pasityčiojimu — žodžiu grįžo kariškoji samoderžavija, ar tiksliau subedievintas cariz-

Mindszenty pirmataakai

Katalikų Bažnyčios persekiojimas Lietuvoje. Tie patys prievartos metodai vėliau pritaikyti kituose kraštuose

Baltijos valstybėse sovietai išbandė ne tik rytų Europai skirtą ūkininkų nubuožinimo būdą, bet ir sovietinę politiką bažnyčios atžvilgiu, ypač Katalikų Bažnyčios atžvilgiu. Atstovavusi Rusijos carų religijai stačiatikių bažnyčia savo laiku buvo palenka atiduoti cėsoriui daugiau, nei priklauso. Po revoliucijos ji nusilenkė naujiems valdom. Ypač kilus II-jam pasaulio karui Rusijos stačiatikių bažnyčia, pakeisdamas kai kuriuos „gyvosios bažnyčios“ branduolius, pasidarė uoli sovietinės politikos tarnaitė. Atvirkščiai reikalai klostėsi Katalikų Bažnyčios atžvilgiu. Romos Kat. Bažnyčia, jos griežtai disciplinuota hierarchija, jos įtaka tikintiesiems ir ypačiai jos ryšiai su Vatikanu, sudarė Kremlui daug daugiau rūpesčio.

Pirmasis veik ištais katalikų gyvenamąsias kraštas, patekęs sovietams, buvo Lietuva. Latvijoje sovietai rado taip pat stiprią katalikų mažumą. Čia sovietams buvo pirmoji proga išbandyti savo bažnytinei politikai, jos metodams ir taktikai

mas. Kaip tokią tvarką apibūdintų Marksas? Jo nėra gyvo. Jei jis būtų tebegyvas, tai, anot socialdemokratų, jis būtų veikiai likviduotas. Tai tie komunizmas, tik stalinizmas.

Kam visa tai Prez. Trumanas laikraščio reporteriams išdėstė? Juk tai plačiai žinomi dalykai? Jis čia turėjo koki specialų tikslą. Gal norėjo atidaryti akis Amerikos komunistams, kad žinotų, jog jie tarnauja imperializmui, ne komunizmui. Ar gi jie to nežinojo? Žino, be abejo, bet tarnauja už pinigus. Gi jei yra aklių fanatikų, tai bergždžias darbas juos įtikinėti. Jie pertamsūs logiškai protauti.

Tačiau plačiai visuomenei Prezidento žodis gali būti naudingas. Eilinis amerikietis politikoj prastai orientuojasi, o čia, vis dėlto pats Prezidentas tarė žodį.

Katalikų Bažnyčios atžvilgiu.

Tik sovietinei kariuomenei į Baltijos valstybes įžengus, pirmasis sovietu žingsnis katalikų atžvilgiu buvo sukludymas katalikų dvasininkams rvisio su Šventuoju Sostu. O netrukus pradėta intensyvi sisteminė akcija prieš katalikų hierarchus kaltinant juos visokiu rūšių valstybės išdavimu.

1947 m., taigi dar toli prieš kardinolo Mindszenty areštą, Lietuvos sostinėje Vilniuje išleistame pranešime Lietuvos kat. bažnyčios nariai apkaltinti „bendradarbiaujant su slaptomis kontrrevoliucinėmis organizacijomis“ vertinant šį išsigalvotą veikimą kaip „gėdingiausią Lietuvos katalikų reakcijos istorijos puslapį.“ Pranešime pasakyta, kad Telšiuų vyskupas Borisevičius sovietinio teismo nubaustas mirtimi kaip „liaudies priešinys“, nes padėjęs komunistų vadinamiems „teroristams“, tai yra tiems, kurie bet kuriuo būdu yra priešingi bolševikų režimui. Vyskupas buvo apkaltintas davęs prieglaudą vienam „teroristų“ vadui, kuris,

kaip nustatyta, priklausęs bažnyčiai ir kuriam užmaskuoti vyskupas jį padaręs bažnyčios tarnu. Tarp kitų apkaltintų buvo du pranciškonai, netoli Klaipėdos esančio Kretingos vienuolyno vyresnieji. Kaltinamuoju aktu jiedu buvę prisidėję prie vienos „teroristų“ grupės ir ginklam pirkti suteikę 200,000 rublių paramos. Kaišedorių vyskupas taip pat buvo apkaltintas esąs aktyvus teroristų grupės narys, platinęs antisovietinę literatūrą, iš sakyklos sąkęs antikomunistines kalbas, savo namuose priglaudęs „teroristus“ ir prisaikdinęs naujai suverbuotus samokslininkus.

Tame 1947 m. pranešime tvirtinama, kad dvasininkai teroristai yra kalti „asmeniškai nužudę daugelį garbingų darbininkų, varginių valstiečių, kolonistų, sovietinių intelektualų, kai kuriais atvejais ištisas šeimas“. Tame pranešime „reakcinė dvasininkija“ kaltinama ne tik teroru, bet ir bandymu katekiuoti žmones, ypač jaunimą.

„Moralinė atsakomybė“ už visą antisovietinę veiklą primetama bažnytinei katalikų hierarchijai, kuri, kaip tame pranešime sakoma, atsisako išduoti kaltininkus. Išvaduje tvirtinama, kad „Lietuvos Romos katalikų bažnyčios vadai tam tikru būdu yra palankūs antisovietinei veiklai“, ir tam „nurodomi Vatikanas, kuris visokiais būdais drąsina slaptų fašistinių organizacijų veiklą“.

Iš šių liesų davinių aiškiai matyti, kad Lietuvoj išbandyta taktika vėliau bus panaudota prieš katalikų bažnyčią Vengrijoje, Čekoslovakijoje, o netrukus, be abejo, ir Lenkijoje. Būdinga taip pat visur sistemingas bandymas

diskredituoti ir masių akyse sukompromituoti ganytojus tuo pat metu stengiantis laimėti palankumą eilinių dvasininkų, bendrai juos išskiriant iš jų vyresniesiems primetamų kaltinimų ir juos apibūdinant kaip „baisiai pasipiktinusių reakcine dvasininkijos ir vyskupų veikla“. Ir Lietuvoje šios taktikos tikslas buvo padrašinti prokomunistinį „tautinių katalikų“ sąjudį, pastatant jį prieš katalikų bažnyčią.

Vienintelė pamaldoms atidaryta Romos katalikų bažnyčia Maskvoje yra nuo seno maskviškes prancūzų bendruomenės šv. Liudviko bažnyčia. Praėjusiąją vasarą iš jos klebono prancūzo tėvo Tomo buvo pareikalauti raktai. Po to jam tebuvo leista kartą per savaitę laikyti šv. Mišias prancūzų diplomatam, kitomis dienomis laisvai lankyti tą bažnyčią jam užginta. Oficialus šio patvarkymo pagrindas paskelbtas toks: esą grupė sovietų katalikų paprašius tos bažnyčios. Vykdydama tikėjimo laisvę, sovietu valdžia nutarusi jį prašymą patenkinti. Tikrai netrukus atvyko kunigas iš Lietuvos, pristatė kaip kun. Adamovič. Kai tėvas Thomas paprašė jį parodyti vyskupo skiriamuosius raštus, jis paaiškino juos įteikęs sovietų valdžiai. (Autorius čia bus suklydęs. Autentiškomis žiniomis minimas kunigas yra ne Adamovič iš Lietuvos, bet Rvono lenkas Buturowicz ELI).

1949 m. vasario mėn. amerikiečių katalikų kapelionas Maskvoje kun. A. Laberge laikinai sugrįžo į JV. Jam iš Maskvos išvykus rusai panaikino vizą ir jam grįžti neleido. Jo įpėdiniui kun. L. R. Brassard Maskva labai ilgai vilkino vizą, bet pagaliau, vengdama diplomatinį nepa-

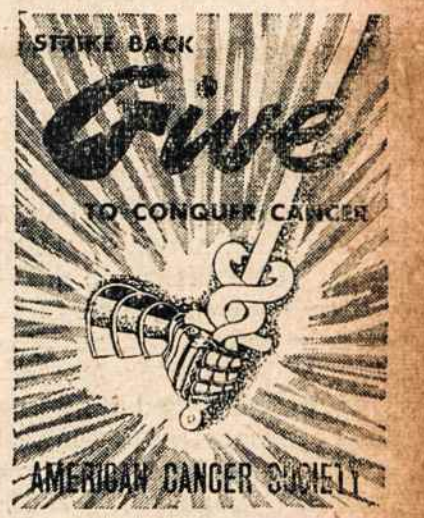
▲ Ispanijos fizinių auklėjimo žurnalas, leidžiamas Toledo kelia sumanymą, kad ispanų sportininkų globėjū būtų parrinktas šv. Petras Ar-mengol, kurio šventė švenčiama balandžio 27 d. Šventasis buvo savo laiku pasižymėjęs sportininkas.

▲ Nesenai Shanghaiuje šv. Juozapo bažnyčia buvo pakrikštytas budistų vienuolis, priklausęs Ching Ven vienuolynui Shansi provincijoje. Prieš atsivertimą gvdėsi šv. Marijos ligoninėj Shanghaije.

● Tokio, Japonija. — Kristaus Karaliaus sanatorija Kobesare netrukus bus praplėsta, ir galės talpinti 300 ligonių. Šią sanatoriją pastatė ir valdo „Kristaus Karaliaus“ vardo kanadietės seserys. Šioji džiovininkams sanatorija pastatyta tik prieš metus laiko.

● Roma — Iš Pietinės Kinijos pranešama, kad yra išplėsta Tahaitos raupsuotųjų ligoninė ir jos direktorius, tėv. Marcelis Signoret, priklausas Paryžiaus Užsienio Misijų kongregacijai yra nužudytas. Nuo 1940 metų Tėv. Signoret yra jau 36-tasis nužudytas tos kongregacijos narys.

togumų, vizą davė. Kun. Brassard ir tėvas Thomas yra vieninteliai katalikų kunigai Sovietų Rusijoje. (ELI).

SUSITIKIMAS

[9]

Jonas Gailius

7.

— Jūs imate sunkų kryžių, Karoli! — tyliu balsu, svajingai sako Indrė. — Man ne kartą vidaus sūtemos atneša nepakeliamą našta, ir tada pati suabejoju Dievo Apvaizda. Kartais ir pasimelsti nemoku. Tinkamų žodžių nerandu. Kartais suabejoju net sava širdimi, ir pradėdu dvejoti, ar ne per šurkšti jums būvau. Juk apie Alvydą dar vis nieko nežinau... O laikas eina, o dienos bėga. Pagaliau, kad ne tie žmonės, kad ne tos jų kalbos. Jie, rodos, pavydi net ašarų, net šventos ilgesio. Kartais pamatau sau, kad jie meilės nevertina, kad mindžioja kojomis, trempia, niekina. Jie viską niekina, viską nuvertina ir išjuokia. Dėl to kartais tokia didelė ir juoda nevilts užgula šamone ir širdį, kad nesitikiu ne tik Alvydą, bet ir tėvynę pamatyti. Man atrodo, Dievas nori mūsų atgailos, o mes apie ją visai negalvojame.

— Bet yra gražių perlių, — Indrės mintis pertraukia Karolis. — Juk mūsų motutės ir tėveliai visą laiką tiki ir meldžiasi. Juk mūsų paprastos koplyčios sutraukia tiek daug jaunimo, vaikų. Ne visi prarado idealus, — yra tikrų dvasios didvyrių, tik jie tylūs slankioja tremtinių masėje.

Karolis atsidūsta. Atrodo, jis turi daugiau ir svarbiau pasakyti, kad tai tik įžanga, išieities takas.

— Jūs kalbėjote apie nevilį, apie suabejojimą Apvaizda, — po valandėlės tęsia Karolis. — Tačiau ar ne pats Išganytojas pasakė, kad be Jo žinios nė plaukas nuo gal-

vos nenukrinta! Ne, Indrė, jūs ir man nebuvote per šurkšti, nors kurį laiką ir aš pats taip galvojau. Jūs buvote teisinga ir ištiki-ma savo vidui, savo sielos principams. Aš neabejoju, kad ištesėsite, kad nepalūšite.

— Karoli, o kartais būva taip sunku, taip nepaprastai sunku! Ir tokia nepanešama vienvatvė, ir tokie pikti žmonės! O juk esu vienai viena, esu mergaitė, esu silpna, nepaprastai silpna.

— Jūs esate tvirta, Indrė! Ne viena seniai jūsų vietoje būtų sugniūžus.

— Bet vienas Dievas žino, kiek man tas tariamasis stiprumas kainuoja! Kiek ašarų, kiek nemiego nakčių, kiek kančios! Nors — nuostabu net — Dievas tiek kartų padeda. Man daug nemalonumų darė toks Motiejūnas: ir tėvus kiršino, ir mane juodino, ir žabangas spendė. Paskum paaiškėjo, kas jis: tie patys žmonės, kurie anksčiau akklai jo klausė, pastebėję, jog jis per dažnai repatriacijos įstaigoje lankosi, ne tik nusisuko nuo jo, bet dargi iš stovyklos išsiuntė... Vieną vakarą, kai buvau palaužta ir visų apleista, pas mane užėjo vienos mokinukės motina. Taip sau užėjo, praeidama, kaip pati prisipažino. Tačiau ji negalėjo nepastebėti mano beviltiškumo, ir apsikabinusi kartu su manimi verkė. Pasirodo, ir jos vyras Sibire, ištrėmimo... Vienodas skausmas surišo mudvi. Tai ji, kaip motina, saugojo mane nuo žmonių pykčio, tai ji sklaidė jų įtarimus, gynė mane... Ak, Karoli, tvirtai tikiu — yra Dievas, nors mūsų gyvenimo nevilts ant Jo veido raudoną skraistę užmeta ir priden-gia. Ir jei Jo nebūtų, — mano širdis seniai nustotų plakusi...

— Taip, Indrė, — patvirtina Karolis, — yra Dievas; jei Jo nebūtų, mes visi greit žvėrimis pavirstume.

— O kaip jūs? Ištesėsite? — staiga paklausia Indrė.

Karolis parausta ir neramiai sujuda.

— Pridėjus ranką prie žagrės, nederadairytis, Indrė! — atsako. — Tikiu, Dievas padės! Juk jūs meldžiatės už mane?

— Taip, Karoli, meldžiuos, — pasako ir nuleidžia galvą.

Karolis išsižiūri į ją. Jis bijo pats pripažinti, kad ji visai jau subrendusi ir, nežiūrint tremties vargo, pagražėjusi. Papurę juodi plaukai buiniais garbanomis žvilga ant apvalių pečių, lūpos išrpusios, purpurinės, o liūdesys jauną veidą atbaigia prino-kusio subrendimo ataudais.

— Meldžiuosi ir aš, — tartum gindamas nuo įkyrių minčių, pusbalsiu ištaria Karolis. — O kaip norėčiau jus abu kartu pamatyti ir... palaiminti...

Indrė užsidengia akis rankomis. Jauni pečiai virpa. Krūtinė išsigaubia, susvyruoja ir gniūžta.

— Būkite ir toliau stipri, Indrė, — Karolio balsas nepaprastai minkštas ir švelnus. — Jūs seniai išsirikote savo kelią, — eikite juo. Kaip ir aš — savuoju.

Indrė pakelia akis, išsižiūri į Karolio veidą, liemenį. Jos veidu dvelkteli šešėlis, ir ji keliai.

— Karoli, atleiskite, kad sudrumsčiau jums ramybę, — sako. — Aš taip norėjau dar kartą jus pamatyti tvirtą, pasiryžusį. Dabar įsitikinau. Kitaip, — būčiau užsikan-kinusi. Jūs būkite man kaip brolis!

— O jūs, — sesuo!

Indrė išsina į gatvę, apsidairo, papurto galvą. Pro patį ją praeina susiglaudusių jaunuolių pora. Žiūri į juos, atsidūsta ir pasuka į bažnyčią.

Atsiklaupia prie pilioriaus, meldžiasi.

Kai seminarijos auklėtiniai garsu kalba vakaro maldas, kai pusbalsiu meldžiasi už geradarius, — ji šimto vyrų tarpe mato Karolį ir nesulaiko ašarų.

Tačiau šios ašaros jau lengvos ir jos nekankina. Dabar jai tik vienas kelias — ištikimybė Alvydai. Jei ne, jei nesulauks jo gyvo, — ir ji susiras ramybę, kaip Karolis.

— ☆ —

II.

Gal ir gerai, kad ji bus tolimai... Ji pasiliks, kaip šviesi svajonė. —

Stp. Zobarskas

1.

Saulė sugeria briliantinius rasos lašus, surenka juos, kaip karolius, ir pro šilkinį debesų kaugę žiūri į žalias lankas, į šiaudines pastoges, čiurlenančius upelius, susimąsčiusius pušynus.

Žmonių nė gyvos dvasios. Ir šunės neam-si. Rodos, koks burtininkas mustelėjo stebuklinga lazdele ir nuo žemės nurinko visus žmones, kaip medinius kareivius.

Tik tas pats Nemunas, tik tie patys išsikėtroję pakrančių krūmai ir paukščių giesmė ta pati.

Girios pakraštyje, tarp tankiai suaugusių pušelių, ant pajuodusio kelmo sėdi apžėlęs žmogus. Jo drabužiai seni, supurvinti, kojos pusiau basos. Šalia kelmo guli skylėtas maišelis, o pro prairiusius plyšius kyšo kažin kokie skudurai ir kelios bulvės.

Žmogus plačiai išplėstomis akimis dairosi aplinkui. Viskas jam nauja, viskas jam miela ir gražu.

Atsikėlęs prieina prie pušelės. Glosto ją, glaudžiasi visa krūtine ir lūpomis liečia žalius spyglius.

(Bus daugiau.)

BALFŲ DARBAI, TALKININKAI IR RŪPESČIAI

Iš Kan. Dr. J. B. Končiaus kalbos, pasakytos 1950 m. balandžio mėn. 2 d. Henry Hudson Hotel, New York, N. Y., suruošta me pokylyje jo 25 m. veiklai paminėti.

Artimui pagalba visais laikais ir prie visokių aplinkybių buvo, yra ir bus kilnus darbas. Mūsų gyvenamais pasaulio sukrėtimo laikais, kada baidių komunistinių žiaurumų ištisos tautos yra kankinamos ir žudomos, kada lietuvių tauta šimtais tūkstančių tremiama į vergų stovyklas ir naikinama, artimo meilės šauksmas turėtų pasiekti kiekvieno, net užkietėjusio egoisto širdį. Jeigu mes, Amerikos lietuviai, šiandien gyvendami laisvoje šalyje, geresnėse sąlygose ir turėdami didesnius išteklius, ateiname pagalbon savo broliams ir sesėms užjūrio lietuviams, prislėgtiems nežmoniškų kancijų, tai tą darome su džiaugsmo jausmu, vykdydami artimo meilės pareigą.

Tikroji, krikščioniškoji artimo meilė neprivalo daryti skirtumų nei tikybine, politine bei rasine prasme, o reikštis ten ir tuomet, kuomet ta meilė ir parama yra reikalinga.

Suprantama, kad kiekviena tauta pirmoje eilėje rūpinasi savais tautiečiais, kurie yra reikalingi pagalbos. Todėl, malonu konstatuoti, kad Amerikos lietuviai, be skirtumo ideologinių ar srovinų pažiūrų, vieningai susibūrė į Bendrą Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo organizaciją BALF, idant centralizuotai ir sekmingiau teiktų pagalbą nukentėjusiems nuo šio karo lietuviams tremtiniams.

Nuo pat šios organizacijos įsikūrimo pradžios, man tenka jai vadovauti. Amerikos lietuviai, išsirinkdami BALF pirmininku kunigą, manau neapsiriko todėl, kad kunigas yra Dievo ir artimo meilės idėjų skleidėjas. Man, kaip Lietuvos Arkivyskupijos kunigui, lengviau buvo tai padaryti, negu kitam kuriam Ame-

rikos kunigui lietuviui, nes jie yra suvaržyti savo vyskupų nustatyta tvarka ir, kad ir norėdami, negali iš savo tiesioginių pareigų pasitraukti, nors jų tarpe yra geriau sugebantių, norinčių ir galinčių BALF veiklai vadovauti bei dirbti. Tačiau kas BALF gero padaryta, tai ne man priklauso nuopelnai ir garbė.

Čia suminėsiu tik tuos asmenis bei organizacijas, kurie yra daugiausia nusipelnę lietuvių šalpos darbe:

Pirmiausiai — Amerikos Episkopatas ir per jį Amerikos katalikai, iš kurių BALF gavo didelę moralinę paramą ir milžiniškas materialines aukas pinigais ir gėrybėmis, siekiančias šimtais tūkstančių dolerių, gautų per NCWC.

Labai nuosirdžiai mums gelbėjo War Relief Services (N. C. W. C. moraliniai ir medžiaginiai, sklandžiai bendradarbiaudami. Šios organizacijos buv. vykd. direktorius, prelatas Swannstrom, kada tik man buvo reikalinga, kokia parama, visuomet jų asmenyje susilaukdavau palankiausio lietuviams nusistatymo.

Su mumis nuosirdžiai bendradarbiavo Church World Service, IRC ir kitos labdaros organizacijos.

Amerikos nacionalinis fondas, kurio nariu buvo BALF, suteikė didesnes sumas.

Padėka už nuopelnus priklauso BALF vice pirmininkams ir, ypač nacionalinei sekretorei p. Gugienei, kuri per visą laiką toje pačioje pozicijoje uoliai ir rūpestingai darbuojasi, o taip pat visiems esantiems ir buvusiems direktoriams.

Didelius ir garbingus darbus yra nuveikę BALF skyriai, visoje plačioje Amerikoje apjungiantieji ne tik senosius Amerikos lietuvių, bet įtraukusieji į šalpos darbą ir naujai atvykusius. Jų vadovybės ir nariams priklauso didelė padėka ir pagarba. Nustojama vilties, kad jie visu uolumu tęs ir toliau tą kilnų darbą ligi tol, kol baigsis jo uždaviniai.

Labai gailėstingumo darbuose pasižymėjo kunigai lietuviai, ypatingai kai kurie uolūs klebonai, surinkę didesnes sumas pinigų, daiktinių gėrybių ir šimtus tremtinių atsiųskietę pas save.

Nuosirdi padėka priklauso mūsų spaudai ir lietuvių radio vedėjams už spausdinimą ir skelbimą BALF-o žinių ir visokeriopą rėmimą šalpos ir imigracijos darbo.

Nuosirdžiai padėka turiu čia viešai pareikšti ir tiems mažai kieno girdintiems savo bendradarbiams, kurie sudaro BALF administraciją. Per eilę metų BALF reikalų vedėjų buvo p. Laučka, daug sumanumo, darbštumo ir sielos idėjas įgyvendinimui BALF tikslų ir uždavinių. Ir šiuo metu p. Laučka, dirbdamas N. C. W. C., kaip mūsų delegatas imigracijos ir įkurdinimo reikaluose, visa širdimi ir sumanumu prisideda prie BALF sekmingo darbo. Dabartinis reikalų vedėjas p. Petras Minckūnas, pats dar mažas būdamas amerikoniukas, vėliau Lietuvoje nukentėjęs ir patyręs daugybę bolševikų daromų mūsų tautai skriaudų ir išgyvenęs visus tremtinio vargus Vokietijoje, neužmiršta savo likimo brolių ir visa siekia stengiasi palengvinti jų sunkią naštą, kantriai išklausydamas kiekvieno reikalą ir padėdamas kuo tik galima.

Visiems kitiems esantiems ir buvusiems administracijos darbuotojams, uoliai talkinantys BALF darbuose, nuosirdus aiči.

Siltais padėkos žodžiais minėtinos lietuvių organizacijos, draugijos ir daugybė gėrindžių lietuvių patriotų senų ir jaunų, dideliu pasišventimu įsijungusių į BALF veiklą ir žymiai jį parėmusių ne tik aukomis, bet ir pas savo priklaudusios tūkstančius tremtinių.

Laikau savo malonia pareiga painformuoti plačiąją visuomenę, kad BALF valdyba ir direktoriai su dideliu pasiūlymu dirbdami BALF, jokio atlyginimo negauna.

Suminėjęs lietuvių tautos prietelius, geradarius ir darbuotojus, norėjau Jus įtikinti, kad ne man, o jiems priklauso garbė ir padėka. Taigi ir šis pokylis tebūna pagerbimas ir padėka visiems BALF bendradarbiams ir prieteliams.

Žmoniška ir natūralu klausytis malonių komplimentų, bet būtų per žema kiekvienam iš mūsų trokšti tik pagirų, jeigu ką gero artimam padarė, todėl neprivalom nei nusiminti, nei įsižeisti, jei kas mus kritikuoja, peikia ir puola, nes artimo meilės darbas yra toks kilnus ir šventas, kad nei peikimai, nei pagyrimai neprivalo mūsų kilnių siekinių pakeisti.

Duok Dieve, kad šios iškilnės taptų didesniu mums visiems paskatinimu pasišventimui, kad mes Amerikos lietu-

NESIDUOKIME APGAUTI

Prieš dvejus ar trejus metus, skaičiau "Darbininkę" vieną straipsnį apie Pietų Amerikos lietuviškąją spaudą. Po straipsniu buvo pasirašyta DP. To straipsnio autorius atakavo Brazilijoje einančias "Žinias". Paminėjo ir "Argentinios Lietuvių Balsą". Ten buvo parašyta, kad A. L. Balsas savo idėjas mainė, kaip čigonas arkliais. Tai visai netiesa! A. L. Balso redaktorius Kostas Norkus ir leidėjas Pranas Ožinskas jau dvidešimts metų kaip žavisi Stalino "konstitucijos saule". Visuomet jie džiaugėsi sovietiniais "progresais" ir laimėjimais. Daugelis rašydami man asmeniškus laiškus pažymi, kad "A. L. Balsas" praeityje buvęs labai raudonas, tik dabar gerokai pasitaisė. Mes, kurie matome iš arti, privalome pranešti tiems, kurie gyvena toliau. Šiandieną kiekvienas lietuvis privalo pažinti savo tautos draugus ir jos neprietelius. Kovoje už Lietuvos laisvę, tas ypatingai yra svarbu. Yra didelė klaidą galvoti, kad Norkus su Ožinskis, pamatę bolševikinę tikrovę, pasitaisė. Jie niekuomet neturėjo sentimentalizmo. Per pirmąjį bolševikmetį viename lietuviškame parengime Buenos Aires mieste prie stalo, kur aš sėdėjau su savo draugais prisistatino Ožinskienė ir taip pat prisėdo prie mūsų. Ji mums papasakojo, kad Lietuvoje turinti seserį Gudlauskaitę. Ji esanti vienuolė. Ir visai su pasigirdžiančiu be malonumu pabrėžė, kad dabar bolševikai ir ją privertė šieną grębti bei rugių ir kviečių pėdus rišti. Taip pat Norkas visai neneravavo, kada lietuviški laikraščiai pradėjo rašyti, kad Lietuvoje bolševikai konfiskavo Norkaus žmonos nuosavybę. Kada "A. L. Balsas" spausdino į Sibiją ištremtųjų lietuvių pavardes, kiekvienam numerį dėjo: antraštę: "išvežti arba patys į Rusiją išvykę lietuviai".

Nuo kurio gi laiko "Argentinios Lietuvių Balsas" "pasitaisė"? Na gi nuo to laiko, kai Vokietijoje atsirado daug tūkstančių lietuvių tremtinių. Norkus pasisiūlė su "patarnavimu" sudaryti darbo sutartis ir pan. Vėliau, interesantų reikalus perdavė Lietuvių Emigracijos Komitetui. "A. L. Balsas" tik nuolat reklamavosi, kad jų pastangomis atvyksta lietuviai, nežinint, kad nei Norkaus žmona, nei Ožinsko brolis negalėjo atvykti į Argentiną. "Pasitaisymo" priežastis aiški. Pasipelninti tremtinių vardu ir patarnauti sovietams. Juk susitarinėjo su Kaune stovinčiais rusų enkavedistais, su sovietų ambasada Vašingtone, bėgo pasitikti sovietų ambasadoriaus akredituoto prie Urugvajaus valdžios. Kada į Urugvajų atvažiavo pirmasis sovietų ambasadorius Pietų Amerikoje Orlov, Norkus labai dažnai važiuodavo į Urugvajų, bet kada Maskva paskyrė savo ambasadorių į Argentiną, Norkus nustojo važinėti į Urugvajų, mat, jau nebuvo reikalo.

Dar ir dabar mėgsta pateisinti bolševikiškai nusiteikusius asmenis. Su kokių malonumu aprašė vokiečių sušaudytus Bulotus, sakydami, kad Bulotai buvę nekalti, tuo tarpu kai daugelis tvirtina, kad Bulotienė su sąrašu rantiukoje tikrino vežamuosius į Sibiją. Antras pavyzdys "A. L. Balsas" skelbia, kad Česlovas Buivydas lankėsi Europoje, žinoma, po antrojo pasaulinio karo. Šaoningai nutylėdamas, kad Č. Buivydas buvo Rusijoje. Norėtume paklausti, kas iš lietuvių gali nuvažiuoti į Rusiją ir grįžti? Apie Č. Buivydą norėčiau tiek pasakyti. Jis buvo lenkų banko tarnautojas. Žlugus Lenkijai, šis bankas perėjo į sovietų rankas, o Buivydas tapo šio banko valdytoju.

"A. L. Balsas" randa reikalo "demaskuoti" tikruosius lietuvių, bet nedemaskuoja sovietų agentų.

Vladas Veselauskas.
(Buenos Aires, Argentina).

Lietuviai Prancūzijoje

Rašo T. J. Kubilius, S. J., buvęs lietuvių katalikų misioneris Prancūzijoje rektorius.

Labai džiaugiuosi, kad vos tik atvažiavęs į Ameriką, galėjau aplankyti BALF centrą ir išreikšti jam padėką savo ir tų vardu, kuriuos galėjome ir dar galime sušelpiti jo dėka. Ta pačia proga norėčiau išreikšti ir visiems lietuviams Amerikoje labai nuosirdų padėkos žodį už aukas daiktai ir pinigais, kurie mums padėjo išgelbėti ne vieną tautietį nuo didesnio vargo, kartais nuo ligos ir net nuo mirties.

Būdamas Prancūzijoje jau nuo pirmųjų pokarinių metų prisidėjau prie lietuvių pabėgėlių ir ištremtųjų šelpimo. Didžiausiam varge buvo lietuviai, patekę į nelaisvę. Kai kurie mirė badu 1946 m. BALF pasiūstos aukos ir Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus suteikta pagalba padėjo ištraukti iš mirties ne vieną jaunuolį. Skurdas ir tarpe pabėgusių bei vokiečių atvežtų darbams buvo didelis. Darbo gauti Prancūzijoje buvo labai sunku ir uždėris menkas. Be to, tarp pabėgėlių buvo daug darbu nebetinkančių žmonių. Gyveno žmonės susikimšę. Viena maža žvėčiame, keturių metrų kambarėlyje, kartais visa šeima keturių ar penkių asmenų turėjo gyventi. Bet laikas bėgo, gyvenimas darėsi normalus. Tie, kurie gali dirbti, susirado šio tokio darbo. Daug jau išemigravo, kiti ga-

lės neužilgo išvažiuoti. Taigi, atrodytų, kad anksčiau jau nebėreikalingos. Dėja, taip nėra, Prancūzijoje yra dar apie 600 lietuvių ir gal apie 200 legijonierių. Labai maža dalis iš jų yra įsikūrusių šiek tiek geriau, didžiulė gyvena diena iš dienos ir dalis jų skursta. Pirmoje vietoje pagalbos yra reikalingi, kurie negali dirbti dėl senatvės ir dėl ligos, o jokios socialinės apsaudos, kaip pabėgėliai, neturi. Pav., tokia senutė Gasiūnienė, virš 75 metų, bemaž akla su savo sergancia dukterimi gyvena po stogu, mažame kambarėlyje, kur nėra nei elektros šviestų, nei gazo, nei vandens, nei pečiaus ar kitos priemonės pasišildyti. Kitas pavyzdys: Anelė Savickaitė, 80 metų, praleidžia bent pusę metų sirgdama. Tokių pavyzdžių būtų čia galima pririnkti ir daugiau, bet imkime net ir darbu pajėgų žmogų, jeigu tik jo šeima didesnė, jo uždario neužtenka jokių būdu.

Bendrai, gyvenimas Prancūzijoje yra sunkus. Vienam žmogui į mėnesį reikia maždaug 15,000 frankų tuo tarpu darbininkas retai uždirba daugiau kaip 17,000 frankų (apie \$50.). Iš jų sutaupti juodai dienai negali. Kelių dienų be darbo, ir jis atsiduria varge. Pašalpos yra reikalingi taip pat studentai, kurie gauna tik 8000 fr., stipendijos iš Entre-Aide Francūzijos. Jų sveikata nuo darbo ir badavimo nukentės, jei nebus paremti.

Be to, Prancūzijoje yra lietuvių legijonierių, kurie, iška-

riavę penkių metų Indokinijoje, paleidžiami. Dažniausiai jie grįžta be sveikatos: visi serga palidizmu, turime jau iš jų 3 džiovininkus, kiti praradę daugiau ar mažiau savo sveikatą. Jų padėtis yra labai sunki: praktiškai yra išmetami į gatvę. Kol gauna popierius, susiranda darbą, jei dar gali dirbti, praeina du, trys mėnesiai, kartais ir daugiau. Per šią laiką, reikia juos ir išlaikyti ir apmokyti.

Toks yra lietuvių medžiaginis gyvenimas Prancūzijoje, tokį ir mėginau jums atvaizduoti. Jeigu vienas kitas, paskaitys tuos kelis žodžius, padės per BALF ar kitu būdu palengvinti tautiečių gyvenimą Prancūzijoje, sakau iš anksto jų vardu aiči.

Mano manymu, tikrai padėti lietuviams Prancūzijoje reikėtų, kad BALF galėtų siųsti, be rūbų ir maisto, reguliariai kokius 400 dolerių į mėnesį.

Skaitykite ir platinkite katalikišką spaudą — laikraštį "Darbininką"!

Frank The Florist

CALL
FOR

Floral Designs
Wedding Flowers
Cut Flowers

1407 Washington St.
Norwood, Mass.

Tėvas Kazimieras
Kapucinas

Įsigykite Paminklinę

T. Kazimiero Kapucino
Didelėmis Raidėmis

MALDAKNYGE -

ATLAIDŲ ŠALTINIS

Tai tikrai išpuilinga, patraukli ir graži maldaknygė, 574 puslapių, odos stipriais viršeliais, apskritais kampais, paukuotais kraštais. Ant viršelio gražus dekoratyvinis lietuviškas auksinis kryžius.

Maldų atlaidus patikrino Tėvas Dr. Klemensas Zalalis, O.F.M. Maldaknygės kaina \$3.75.

Šioje maldaknygėje keliamųjų katalikiškųjų švenčių kalendorius siekia iki 1993 m. Tai reta maldaknygė turi tokią ilgą kalendorių.

Užsisakant maldaknygę, nereikia rašyti laišką, tik iškirptę apačioje pridėtą kuponą, idėję į konvertą su money orderiu ar pinigais, pasiųskite "Darbininkui", 366 West Broadway, South Boston 27, Mass. ir tuojau gausite maldaknygę.

DARBININKO Administracija,
366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Siuomi siūnciu \$3.75 ir prašau prisiųsti Tėvo Kazimiero Kapucino paminklinę didelėmis raidėmis maldaknygę — ATLAIDŲ ŠALTINIS.

Vardas .....

Adresas .....

VISI LIETUVIAI SKAITO

savaitinį, gausiai iliustruotą laikraštį

LIETUVIŲ ŽINIAS

LIETUVIŲ ŽINIOS kiekvieną savaitę savo skaitytojams pateikia pačių svarbiausių politinių įvykių santvarką ir komentarus, LIETUVIŲ ŽINIOS plačiai informuoja apie pasaulio lietuvių ir Amerikos lietuvių veiklą, LIETUVIŲ ŽINIOS savo puslapius pagrazina tiek lietuvių, tiek politinio gyvenimo nuotraukomis, LIETUVIŲ ŽINIŲ korespondentai Argentinoje, Ispanijoje, Vokietijoje, Anglijoje ir kituose kraštuose žinias surenka iš pačių pirmųjų šaltinių.

TODĖL TUOJAU UZSISAKYKITE "LIETUVIŲ ŽINIAS", KURIOS METAMS KAINUOJA TIK \$3.

LIETUVIŲ ŽINIOS

2211 Sarah St., Pittsburgh 3, Pa.

Angliškai - Lietuviškai

ŽODYNAS

English - Lithuanian Dictionary
Patogaus formato (6x4), kietais audeklo
apdarais, 400 pusl.

DARBININKAS

366 W. Broadway
So. Boston 27, Mass.

Kiekvienam yra
būtinai reikalingas
kaip geras kalbos
mokytojas ir patarėjas.

Jūs galite jį gauti

papiginta kaina
tik už \$3.00.

Siuo siūnciu \$3.00 ir prašau prisiųsti man Žodyną.

pavardė .....

adresas .....

Kieta tauta

(2) Latvijos ūkininkų nubuožinimas, kaip jį nupasakoja amerikietis žurnalistas Edmundas Stevens (žiūr. Nr. 27)

ŪKININKŲ NUBUOŽINIMAS

Rygos centre iki šiol tebe-stovi gražus aukštas Latvijos nepriklausomybės paminklas, arba kaip dabar vietos gyventojai sako: "Latvijos nepriklausomybės atminimas". Aplink paminklą sudėta šimtai puokščių latvių atneštų gėlių. Paminkle įrašas: Žemė ir Laisvė.

Netekę laisvės Latvijos ūkininkai dabar netenka ir savo žemės. Visose Baltijos valstybėse ūkio kolektyvizacija vykdoma iki 100%. Partijos propaganda skelbia, kad tai vyksta savanoriškai. Praktiškai ūkininkas gali laisvai pasirinkti kolchozą arba likti buože. Ką reikiama likti buože, aiškiai pasakė estų kompartijos sekretorius Karotamma partijos kongrese, išvakarėse kolektyvizacijos Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje:

— Viena iš pagrindinių sąlygų kurti kolchozams yra be pasigailėjimo ir be atvangos kova su buožėmis, iki galutinio jų sunaikinimo. Juo mūsų kova su nacionalistais, su kontrrevoliucionieriais, su buožėmis bus griežtesnė ir žiauresnė, juo greitesnis bus mūsų laimėjimas kuriant kolchozus.

Zinant, kad pagal rusišką mastą visi Estijos, Latvijos ir Lietuvos ūkininkai praktiškai yra buožės, Karotamos pareiškimas, teikia pakankamo pagrindo ūkininkam apsispręsti už savanoriškąėjimą į kolchozus.

Buožės likviduoja daugiausia mokesčiai. Tas pats būdas, kuris sėkmingai buvo panaudotas ūkininkui prekybai likviduoti. Apdėti mokesčiais — kitais žodžiais sunaikinti. Šia prasme daug pasako prieš pusantų metų išleistas pajamų mokesčio įstatymas Estijoje (to pat turinio įstatymai išleisti ir Latvijoje bei Lietuvoje). Įstatymas nustato, kad kolchozo gyventojai moka tik pusę mokestinės normos. Tuo tarpu buožėms taikomi specialūs tarifai. Buožė moka gyvulių mokesčius (už karvę 1300 rubl., už ožką ar av. 100 rubl., už bičių avilį 20 rubl. Kolchoze už avis, ožkas ir kiaules mokėti nereikia. Kolchozas laisvas nuo mokesčių 2 metus už tas žemes, kurios buvo nedirbamos, ir 3 metus, jei žemė reikalinga nusausinoti, kelmus išrauti. Kolchozo pajamos iki 2500 rubl. nuo mokesčio atleidžiamos. Mokesčio normos: iki 4,000 metinių pajamų — 10%, iki 20,000 rubl. metinių pajamų — 15%, didesnėms pajamoms — 50%.

guzės mėnės. Ji turi 184 puslapius, kaina tik 50c. Norintieji knygutę įsigyti, įdėkite į konvertą 50c. su kuponu ir užadresavę:

DARBININKAS

366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

prisiųskite mums ir tuojau gausite minėtą knygutę.

Siūmi siūnciu \$..... ir prašau prisiųsti "GEGUZĖS MĖNUO" knygutę.

Vardas.....

Adresas.....

Darbo klausimais

AMERIKOS DARBO FEDERACIJA PASISAKO PRIES KOMUNISTINĮ IMPERIALIZMĄ

Amerikos Darbo Federacijos (AFL) pirmininkas William Green, atstovaujantis apie 8 milijonus Amerikos darbininkų, šią savaitę kalbėjo Federacijos sudarytame komitete, kurio tikslas palaikyti ryšius su kitų kraštų darbininkais ir jų sąjungomis. Jis griežtai pasmerkė komunistus ir jų pastangas, pasinaudojant darbininkų sunkia padėtimi, įtraukti juos į politinę kovą už Sovietų Rusijos interesus ir Stalino diktatūrą.

"Nuo pat karo pabaigos, — kalbėjo William Green, — komunistai stengiasi sudaryti tokias sąlygas, kad jiems būtų laisvas kelias į totalizmą (diktatūrą). Nepavykus jiems sugriauti Maršalo plano, jie dabar desperatiškai bando kliudyti ir sabotuoti karinį pasirengimą tų kraštų, kuriems graso Sovietų imperializmas.

Šiuo metu yra vedama "taikos ofenziva", kuriai vadovauja Kominformas ir jo diriguojama "Pasaulio Darbininkų Unija" ir "taikos šalininkai". Yra lengvatikių diplomatai, kurie pasiduoda iliuzijai, jog Kremlius tikrai nori taikos ir gerų santykių su Jungtinėmis Amerikos Valstybėmis bei kitomis tautomis. Ši purvina kompanija baugina, kad šaltasis karas galės virsti karštu. Tuo tarpu Sovietų Sąjunga jau seniai veda kartu ir šaltąjį ir karštąjį karą Graikijoje, tiesa, ji prakišo, bet užkariavo Kiniją ir kursto bei remia ginkluotus konfliktus Indo-Kinijoje, Korejoje ir kituose Azijos kraštuose.

Kominformas reikalauja, kad būtų atitaukta prancūzų kariuomenė iš Indo-Kinijos, britų — iš Malajų ir Burmos, danų — iš Indonezijos, amerikiečių — iš Korejos ir Japonijos. Tie visi kraštai tada liktų silpni ir lengvai pažeidžiami. Amerikos darbininkų sąjūdis yra priešingas bet kokiam kolonializmo imperializmui. Jis palaiko laisvės bei nepriklausomybės siekimus visų kraštų. Tačiau atitaukus minėtas karines vakariečių pajėgas, ateitų sąlygos apsaugoti".

(ALF Weekly N. 14)

Velykiniai Lalavimai Dzūkose

Oi ir išeina jaunoji mergelė Vynelis mano žaliasai*)
O ir išneši kapą kiaušinių,
Ką kiaušinių, kvortą arielkos
Kvortą arielkos, sūrį ant to-rielkos.
O ko neteksiu, pati jauna teksiu...
Ką, ne ką, o puskapio maža. (Nedzingė).

K. Pigaga iš Nedzingės (229 Ames St., Montello)

Ant tėvulio didžio dyvaro,
Vynelis vyno žaliasai...*)
Stovi žalia grūselė
Po tuoj grūselė naujas darželis

Tame daržely jauna mergelė
Pina vainikėlį iš žalių rūtelų
Ir pindama kalba rūtų vainikėliui

Oj tu vainikėli žaliųjų rūtelų
Aš tavi dėsiu ant galvelės ant glotniosios

Kur mes mudu eisim, mudu apsistosim
Jei tu ant galvelės, tai aš už bernelio
Jei tu purvynėlin, tai aš už našlelio.

D. Rumskis iš Varėnos (So. Boston)

Vaikščioj povas po dvarų
Vynelis vyno žaliasai...*)

Užrašė J. Būga.

vietinis imperializmas, kuris yra pats blogiausias istorijoje. Jis atneštų ne taiką ir nepriklausomybę, bet karą ir vergiją.

Savaime aišku, Kominformas tikrai ir nori, kad Azijos bei Vakarų Europos kraštai susilptų ir lengvai galėtų patekti Sovietų Sąjungai. Šiam tikslui dirba ir "Pasaulio Darbininkų Unija" (WFTU), kuri kursto politinius streikus ir demonstracijas Prancūzijoje ir Italijoje.

Amerikos darbininkai per savo unijas užtikrina savo brolius Vakarų Europoje, kad gaminis ir pristatys karo reikmenis tiems 8 kraštams, kurie šios pagalbos yra paprašę. Mes esame įsitikinę, kad ši militarinė parama yra esminė dalis Atlanto Pakto, ir ji tarnauja ne kam kitam, o Vakarų Europos atsistatymui. Tai yra konkretus įrodymas bendradarbiavimo ir solidarumo laisvų tautų, kurios tikrai siekia taikos. Tai savitarpio pagalba ir priemonė išlaikyti demokratijai ir ten ir pas mus čia, Amerikoje.

Mus yra pasiekusios žinios, kad Kominformui nesiseka jo "sabotažinė akcija". Mes sveikiname Italijos ir Prancūzijos laivų krovėjų, kurie neatsisakė krauti iš Amerikos siūnių ginklų. Kadangi jie nerodo entuziazmo politiniams streikams, tai "Pasaulio Darbininkų Unija", manevruodama, vėl neva imasi ginti darbininkų ekonominius reikalavimus.

Amerikos darbininkai pilnai solidarizuojasi su Europos darbininkais, kiek jie kovoja dėl geresnio atlyginimo. Maršalo Planas kaip tik čia daug padeda, nes duoda pagrindą patenkinti teisėtus darbininkų reikalavimus. Mes esame pasiryžę remti Europos darbininkus jų kovoje dviem frontais: už geresnį gyvenimo standartą ir už laisvę prieš besikesinančius į ją komunistus... Mes pasirūpinsime, kad jums netrūktų ginklų savo laisvei apsaugoti".

(ALF Weekly N. 14)

Ir pabėrė povelis plunksneles
Oj ir išėjo jauna mergelė
Ji paėmė povelio plunksneles
Ir užsidėjo ant gelsvų kaselių
Ji nuėjo vandenėlio

Paskui ją ėjo trys jauni berneliai

— Oj mergele, oj jaunoji
Ką mum duosi, dovanosi
Pirmam duosiu viedružėlius
Antram duosiu nasilėlius
O tam trečiam nedateksiu
Pati jauna jam pateksiu

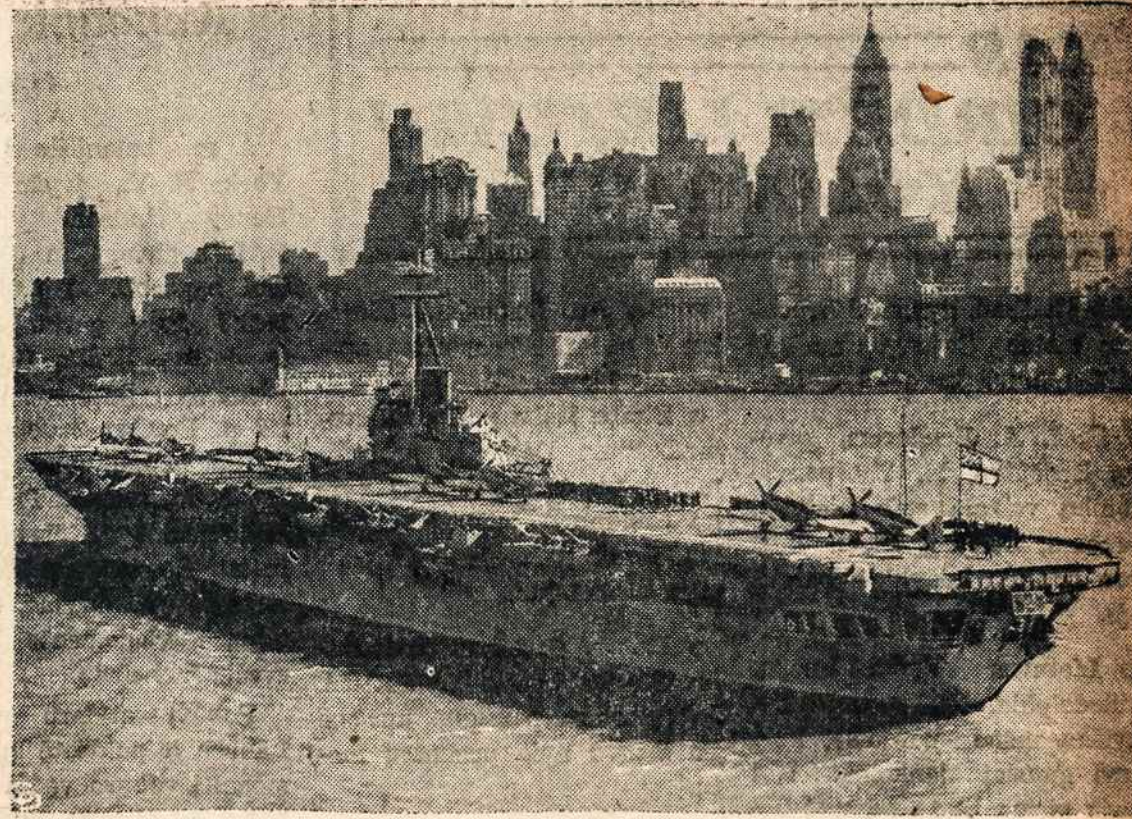
Ratkevičienė iš Ratnyčios (48 Bank St., Montello)

*) Po kiekvienos eilutės giedama "Vynelis vyno žaliasai".

Patarlė: Kas lalauna, kišenėn (ar dėžėn) krauna, o kas guli, spygą turi. (Marcinkonys).

Lalauninkams dažniausiai didelio nuosirdumo rodydavo tie namai, kur buvo išaugusi graži dukra. Tai savotiška nuosirdumo kooperacija, kuri veikė abiem pusėm — ir lalauninkai laimėdavo savo stambiai kiaušinių duoklę ir tie namai pagarsėdavo kaip nuosirdūs ir dukros garsas padidėdavo.

Užrašė J. Būga.

Kanados karinis laivas "Magnificent" New Yorko uoste pirmą kartą istorijoje.

KONGRESO VIEŠOJI BIBLIOTEKA

Kongreso biblioteka buvo įsteigta prieš šimtą penkiasdešimt metų. Per tą laiką ji išaugo į didžiulę tautos kultūrinę instituciją, aptarnaudama visus, kurie tik į ją kreipiasi. Tačiau jos svarbiausias uždavinys aptarnauti kongreso narius.

Ši biblioteka buvo įkurta, kai tik Kongresas persikėlė iš Philadelphia į Washingtoną ir čia įkūrė nuolatinę savo buveinę. Bibliotekos pradžia Kongresas paskyrė \$5000.00, už kuriuos turėjo būti nupirkti knygos, kurios reikalingos Kongreso darbams. Tai įvyko 1800 metais. Tos knygos turėjo būti laikomos vienoje sostinės vietoje.

1814 metais bibliotekoje buvo ne daugiau, kaip 3000 knygų. Dėja, tais pačiais 1814 m., laike karo, britams užpuolus Washingtoną, biblioteka sugedė. Biblioteka buvo atsteigta ir originali kolekcija surinkta, kai Kongresas nupirko Thomas Jeffersono privačią biblioteką. Tačiau ir ši 1851 metais sugedė, ir taip gaisras sunaikino apie 3/5 knygų. Išlikusios knygos sudarė dabartinės bibliotekos pradžia.

Šiandien šioje bibliotekoje yra daugiau, negu 8 su puse milijono knygų ir įvairių brošūrėlių, daugiau, negu 11,000,000 rankraščių, apie pora milijonų žemėlapių ir paveikslų, apie pora milijonų knygų ar atskirų kūrinių iš muzikos srities, daugybę plokštelių, laikraščių, grafikos, filmų ir kitų dalykų.

Tarpe rankraščių yra dokumentai beveik visų Amerikos prezidentų, pradedant George Washingtonu ir baigiant Coolidge'iu; taip pat diplomatų ir žymių politinių asmenybių, kaip antai: Aleksander Hamilton, pirmojo izdo sekretoriaus, ligi George Norris. Gal didžiausias pasaulyje rinkinys knygų ir aeronautikos srities. Puiki kinų knygų kolekcija, išskiriant tolimuosius rytus, ir rusų leidinių, išskiriant, ži-

noma, pačią Rusiją.

Bibliotekos rinkiniai žymiai padaugėjo nuo 1890 m., kai biblioteka buvo perkelta iš Kapitoliaus į milžinišką Kongreso bibliotekos pastatą, kurio priestatas buvo užbaigtas tik 1939 m. Didysis bibliotekos pastatas drauge užima apie 36 akurus grindų plotą, jo plieninių lentynų ilgis bendro sumo sudarytų apie 250 mylių. Yra dvidešimt kambarių skaitykloms. Studentų naudojimui rezervuota 100 lentynų knygų. Be to, yra 225 kambariai mokslinėms studijoms.

Biblioteka atidara visiems, ir už naudojimąsi jokio atlyginimo neimama. Tie, kurie negali atvykti į Washingtoną, irgi aptarnaujami. Bibliotekoje veikia "Inter-library loan system", kurios dėka galima gauti pasinaudojimui knyga, kurios kitur negalima surasti, vietinei bibliotekai tarpininkaujant. Ten pat yra pigus patarnavimas bet kurio rankraščio, laikraščio, žemėlpio ar dokumento nuotraukoms pasigaminti.

Labai įdomus katalogas, taip vadinamas "Union Catalogue", kuriame įtrauktos įvairios pasaulio mokslo knygos.

Reikalingas bibliotekai išlaikyti lėšas skiria Kongresas. Be to, biblioteka gauna daug aukų ir įvairių dovanų iš palikimų.

C.C.

KARVELĖLI

Karvelėli, mėlynasai,
Oi, kur tu lakiojai?
Karošeli, geltonasai,
Kur tu nerinėjai?

Žalioj girioj uogynėlis,
Tai aš ten lakiojau,
Ant marelų baltos putos,
Aš ten nerinėjau.

Karvelėli mėlynasai,
Kas tave nušovė?
Karošeli geltonasai,
Kas tave pagavo?

Turi brolis aukso strielbą,
Tai mane nušovė,
Turi sesuo šilko tinklą,
Tai mane pagavo.

Melskimės lietuviškai!

- Didysis Ramybės Šaltinis. Surinko ir išleido Kun. P. M. Juras. Antroji laida, 788 pusl., kaina \$4.00
- Ramybės Šaltinis. Surinko ir išleido Kun. P. M. Juras. Antroji laida, 544 pusl., kaina \$3.00
- Atlaikų Šaltinis. Parengė Tėvas Kazimieras Kapucinas. Trečioji laida, didelėmis raidėmis, odos apdarais, 547 pusl., kaina \$3.75

"DARBININKAS"

366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

LIETUVIAI PASAULYJE

● Baltų dvasininkai Švedijoje. Švedijoje tarp evangelistų dvasininkų eina didelė akcija už iš Baltijos kraštų atbėgusių dvasininkų įjungimą į bažnyčios tarnybą Švedijoje. Estų Švedijoje yra per 24,000 ir latvių apie 5,000, kurių tarpe yra 32 dvasininkai, kurie ligi šiol dirba eiliniiais darbininkais fabrikuose ar restauratoruose. Švedai nori dabar parodyti savo humaniškumą, o jis ir apsimoka, nes savų dvasininkų švedams neužtenka.

● J. Surna, buv. Lietuvos kariuomenės majoras, š. m. kovo mėn. mirė Švedijoje Eskilstuna mieste. Palaidotas Stockholme. Buvo trejus metus nacių kalintas Stutthof koncentracijos stovykloje.

● BALF centras Vokietijoje, sumažinus IRO apmokamų bendradarbių skaičių, nuo balandžio 1 d. gauna tik du apmokamus tarnautojus.

● Dr. P. V. Raulinaitis su šeima dabar gyvena Melbourne, Australijoje. Jis pats ir vyresnysis sūnus dirba biure. Jaunesnysis sūnus studijuoja.

● C. Petrikas iš Adelaidės, Australijoje, rašo, kad nutautėti pavojus ten yra didelis dar ir dėl to, kad nėra lietuvių.

● Kun. K. Rėklaitis šiomis dienomis pakviestas BALF garbės pirmininku Italijoje vietoje Hon. Myron C. Taylor, kuris jau sugrįžo Amerikon.

● Vargsta lietuviai Belgijoje, bet kai kurie jau yra susitapę kiek pinigų, ir su IRO ir kita pagalba, gal galės išvykti į kitus kraštus. Blogiau tiems, kurie yra grįžę į Vokietiją, nes jiems IRO nepripažįsta DP statuso.

● Susėlpta iki š. m. sausio pabaigos: Vokietijoje, U.S. zonoje, viso 2,743 lietuviai. Iš jų 48 buvo džiovininkai, 460 kitokie ligoniai, 41 našlaitis, 348 vaikai, 56 našlės su mažais vaikais, 704 asmenys per 60 met. amž. ir 1,086 kiti reikalingi paramos.

● Lietuviška mokykla Zwartberge ir Eisdene, Belgijoje, kur tėv. Ambrozijus, O.F.M. dėsto tikybės pamokas ir kitus lietuviškus dalykus. Susirenka 12 mokinių.

Jei dar neturite geros lietuviškos maldaknygės, užsiskite į DARBININKO administraciją arba kreipkitės raštu užpildydami šį raštelį:

Šiuo siūnciu \$..... ir prašau prisiųsti man

maldaknygę .....

..... pavardė

..... adresas

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

- **M. Mačienė**, ilgametė Brooklyn Moterų Sąjungos narė ir veikėja, mirė kovo 28 d. š.m.
- **Prof. A. Bendorius**, gyvenęs Brooklyn, N. Y. parašė stambų veikalą apie Lietuvą. Manoma, kad jį išleis kuri nors lietuvių leidykla Vokietijoje.
- **Lietuvos Vyčių kuopa**, Philadelphia, Pa. suruošė lietuvišką meno parodėlę, kuri buvo gausiai lankoma. Kai kurie pirmą kartą pamatė lietuviškus eksponatus.
- **Mrs. Julia Mack**, žymi Worcester'io lietuvių veikėja, prisiuntė BALF'ui \$500, kurie buvo surinkti laike aukų vaizus. Pasižadėjo daugiau parinkti aukų.
- **"Aušros Vartų"** Worcesterio lietuvių parapija, kuri yra antra šiame mieste, rengiasi š. m. gegužės mėn. švęsti 25-kių m. šios parapijos įsikūrimo jubiliejų. Ši parapija turi gražią, erdvią savo bažnyčią, paskutiniu laiku gražiai išdažytą ir papuoštą.
- **Žurnalas**, "Lietuvis Teisininkas" No 3, tuojau pasirodys. Spausdinamas ribotas egz. skaičius. Norintiesiems tą Nr. gauti pataria kreiptis adresu: "L.T." 17600 Lindsay Ave., Detroit, Mich.
- **Liet. tautinių šokių grupė** gyvai veikia Racine, Wis. ir jau antrą kartą sėkmingai pasirodė Tarptautiniame Festivalyje amerikoniškai publikai.
- **H. Idzelevičius** iš Indiana, sužinojęs iš laikraščių, kad 600 lietuvių ūkininkų, skurstančių Vokietijoje, laukia mūsų finansinės paramos, kad galėtų atvykti Amerikon, pasiuntė tam tikslui BALF'ui \$5.00.
- **Vadovybės kursai** Liet. vyčiams įvyks prieš pat vyčių seimą rugsėjo 5 ir 6 d. šv. Šeimos viloje, Orland Park, Ill. Kursams praversti kviečiami: prof. K. Pakštas, prof. Pr. Padalskis, prel. B. Urba, prof. A. Vitkus, kun. J. Jancius, MIC., kun. J. Jutkevičius, V. Avietėnaitė, adv. P. P. Gataveckas, J. Bulevičius ir kt.
- **Šv. Vardo draugija** Elizabeth, N. J. įsteigė televizijos fondą ir greitai laiku mano įsigyti gerą televizijos aparatą.

Lincoln

Pirm Pirkiant Karą, Atsilankyk Pas Mus. Atidaryta Vakaraais.

Mercury

Tel. 8-1340

MAHONEY & FAY, INC.

119 Belmont St., Brockton, Mass.

SUTAUPYK

KVOTERI IŠ

KIEKVIENO SU

DOLERIO SU

AUTOMATISKU

GESO VANDENS

ŠILDYMU

Paauk BOSTON GAS

2-7600

NAMOKAMAM

ĮPŽIURĖJIMUI

1/2 PIGIAU, KAIP KUR KITUR

VISISKAI AUTOMATISKAS BUDAS

Kanauninkui prof. J. B. Konciui pagerbti pobūvis

Š. m. balandžio 2 d., New York, N. Y., įvyko pobūvis Henry Hudson viešbutyje BALFo pirm. Kan. J. B. Konciui pagerbti. Į pobūvį atsilankė daug garbingų svečių ir viešnių. Svečių tarpe buvo Lietuvos Įgaliotasis Ministras p. Povilas Žadeikis, Kard. F. Spellmano atstovas Msgr. E. Swanstromas, Prelatai: J. Balkūnas, Ig. Kelmelis, Stukelis, Komora, Middletonas; Kan. J. Meškauskas, daug kunigų, visuomenės veikėjų, svečių ir viešnių.

Pobūvį atidarė p. J. B. Laučka ir pakvietė kun. J. Simonaitį vakaro vedėju. Šukalbėjęs invokaciją ir svečiams užkandus, prasidėjo kalbos, sveikinimai ir meninė programa. Jų buvo labai daug, tad čia paminėsime tik kai kuriuos.

Kauno Arkivysk. J. Skvircekas sveikino Kanauninką raštu, pažymėdamas jį kaip didelį lietuvių labdarį ir veikėją. "Reiškiu tikrą pagarbą ir visų mūsų lietuvių dėkinimą, ypač tų, kuriems jis yra tiek daug padėjęs, atlikdamas įvairias BALFo pirm. ninko pareigas ir visa savo veiklą". Ministeris P. Žadeikis apibūdino milžinišką darbą, kurį yra nuveikę Kan. J. B. Koncius, būdamas priekyje tiek reikalingos ir naudingos organizacijos, kurią mes privalome remti pagal išgalas.

Msgr. E. Swanstrom perskaitė Kard. F. Spellmano laišką, kuris pabrėžė didelius nuopelnus Kanauninko savo tautiečių gelbėjimo darbe. Msgr. E. Swanstrom taip pat perdavė Amerikos vyskupų sveikinimus ir linkėjimus. Washingtono arkivysk. Patrick A. O'Boyle atskirai laišku sveikino Kanauninką, iškeldamas jo pasižventimą. Lietuvos vyskupai Pr. Bučys, V. Padolskis ir V. Brizgys atsiuntė nuosirdžiausius sveikinimus ir padėkos pareiškimus. "Tokios artimo meilės mokė mūsų Išganytojas" — jie pabrėžė. Laiškas baigiamas linkėjimais: "Telaimina Dievas Jūsų energiją, pasižventimą, visus gražius užsimojimus; telaide Jus ilgiausius metus ir tesuteikia, kad netrukus galėtume Jus pagerbti didingoje senoje Kau- no Bazilikoje".

Fordham un-to Prezidentas Lawrence J. M. Ginley sveikino Kan. Prof. J. B. Koncių, giliai įvertindamas jo pastangas ir darbuotę. "Fordham Fakultetas yra laimingas turėdamas Jus savo narių tarpe".

Prel. J. Balkūnas savo ilgesnėje ir gražioje kalboje apibūdino Kan. J. B. Koncius atliktus darbus ir nuopelnus. Jis gražiai atvaizdavo tuos laikus, kai teko organizuoti Amerikos Lietuvių Šalpos Fondą: kada prisiėjo ieškoti pripažinimų iš valdžios istaigų, o svarbiausia gauti lėšų tremtinių gelbėjimui. Viso šio veikimo rezultate šiandieną turime apie 20,000 tremtinių šiame krašte.

BALFo vice pirm. Elena Devenienė sveikino Kanauninką, primindama didelį darbą, kurį jis atliko besirūpindamas tremtinius ir besirūpindamas jų emigracija. Linkėjo ir toliau su tokiu pat pasižventimu dirbti mūsų tautiečių labui ir gerovei. BALFo išdėninkas A. Trečiokas trumpais žodžiais pavaizdavo, kiek darbo ir energijos yra įdėjęs Kanauninkas, gaudamas reikalingų lėšų ir gėrybių, kuriomis buvo šelpiami tautiečiai tremtyje. "Šalpos darbai jis nesigailėjo nei triūso nei savo brangaus laiko". Tremtinių vardu sveikino mokyto. Br. Kuls ir Lietuvos Raudonojo Kryžiaus vardu Pr. Vainauskas. BALFo Finansų sekretorius St. Bredes džiaugėsi, kad jam malonu dirbti bendrą šalpos darbą su Kanauninku, nes tas darbas yra labai reikalingas mūsų nuskriaustų tautiečių gelbėjimui.

Dr. Aldona Šliupaitė, pobūvio Komiteto išdėninkė, įteikė meniškai pagamintą adresą su visų dalyvių parašais, o BALFo reikalų vedėjas Petras Minkūnas įteikė plunksną kaip dovaną nuo visų dartinųjų ir buvusių administracijos tarnautojų. Pobūvio vedėjas Kun. J. Simonaitis įteikė Kunigų Vienybės dovaną — radio aparatą.

Kalbų ir sveikinimų metu, protarpiais, pasirodė d. y. d. v. o Kan. J. B. Končiaus buv. mokinė, solistė A. Dambrauskaitė, kuri jautriai padainavo kelias lietuviškas dainas ir arijas iš operų. Akompanavo muzikas pianistas Aleksas Mrozinskas. Jis, be to, paskambino labai meniškai keltą muzikos kūrinių.

Kan. Prof. J. B. Koncius jautriais žodžiais padėkojo visiems už sveikinimus ir linkėjimus, suminėdamas asmenis bei organizacijas, nusipelnčius lietuvių gelbėjimo darbe. (Jo kalba yra atskirai).

Lietuvių Dailės Parodą atidarant Waterbury

Balandžio 22 dieną bus atidaryta Lietuvių Dailės Paroda Waterbury. Ji visa atgabenta iš New Yorko, kur pernai ji buvo išstatyta per 6 savaites muziejų New York Hall of Science. Šį kartą ji tęsis tik dvi savaites.

Parodos organizatoriai, rūpindamiesi josios kelione po lietuvių kolonijas, siekia kelių tikslų: pirma, kad patys lietuvių išgytų didesnio pasitikėjimo savimi ir savo kultūra ir antra, kad parodytų sveitaučiams. Paroda sudaro visą geros valios lietuvių dvasinį turta. Ją pristato visuomenei atitinkamas komitetas, sudarytas iš įvairių pažiūrų asmenų. Į jį įeina: miesto majoras Snyder, bibliotekos vedėja E. Barrit, adv. Talbot, dailininkas James Schlegel, skulptorius Wade White, miesto muziejaus direktorius Hodden, miesto mokyklų viršininkas Moran, kun. R. Anderson, kun. V. Ražaitis, dr. Vileišis, prof. Žilinskas, dr. Jasaitis, ponis Saulaitienė, dail. Krasauskas,

mokytoja J. Stulginskaitė, dr. Colney, ponis Laureckienė, J. Mačiulis, V. Vaitkus, S. Leonaitis, dail. V. Racibarskas. Komitetas kreipėsi į Connecticut' valstijos lietuvius, kad jie savo aukomis paremtų parodą, nes įėjimas parodon bus laisvas ir nėra jokių kitų šaltinių išlaidoms padengti.

Tegul nepasiliks nei vieno lietuvių Waterbury, kurs neaplinkyti Lietuvių Dailės Parodos. Ji atdara darbo dienomis: nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro sekmadieniais: nuo 1 iki 6 p.p.

Korespondentas.

Toks koncertas pirmą kartą Amerikoje

WATERBURY, CONN.

Kai 1949 metų pradžioje du didieji dainininkai, Antanina Dambrauskaitė ir Stasys Baranauskas gastroliavo Anglijoje, tada anglų spauda rašė: "Pirmą kartą savo gyvenime girdėjau tokį puikų tenorą Stasį Baranauską", Consett Guardian, 1949, vasario 17). "Stasio Baranausko balsas man taip puikiai primena garsųjį Caruso jo jaunystės dienose" (The Telegram, 1949, vasario 18). "Ar kas gali geriau išdainuoti "La Tosca", "Butterfly", "Il Trovatore", kaip tas milžiniškos jėgos tenoras Stasys Baranauskas"? (The Times, 1949, vasario 21).

O apie Antaniną Dambrauskaitę mirgėjo anglų spauda šitokie atsiliepimai: "Ta dainininkė turi, sakytum, Dievo padovanotą balsą. Ji taip grakščiai jį valdo ir taip išpuodingai išpildo arijas, jog klausytojas paskęsta grožyje ir susižavėjime" (Consett Guardian, 1949, vasario 17). "Tyra, aukštas ir niuansuotas lyrinis sopranas Antaninos Dambrauskaitės kaž kaip pripildo kiekvieną gyvumą, pasiitenkinimu ir neįkainojamą pasigerėjimu" (The Times, 1949, vasario 18).

Taigi, šie du dainininkai — Lietuvos operos garsenybės, taip sužavėję anglų išlepiną publiką, pasirodys didžiuliam koncerte Waterbury, balandžio 30 d. parapijos salėje. Jie patieks savo geriausią repertuarą lietuvių dainų ir žinomiausių operų arijų. Šis koncertas skirtas visiems Connecticut'o valstybės lietuviams. Be to, koncerto dieną dar bus atdara Lietuvių Dailės Paroda. Atvykę į koncertą iš kitų kolonijų, galės ta pačia proga aplankyti ir parodą.

V. A.

Vėžio ligos simptomai

Jubiliejinis bankietas

PHILADELPHIA, PA.

Balandžio (April) 23 d., 6-tą val. vakare, šv. Andriejaus parapijos svetainėje įvyks jubiliejinis bankietas pagerbti kun. Juozapui Čepu-kaičiui, jo 25-kių metų sėkmingo klebonavimo šv. Andriejaus parapijoje. Bilietus galima įsigyti iš anksto pas kun. vikarus arba pas komisijos narius. Bankieto dienoje bilietai nebus pardavinėjami.

Per bankietą, tarp kitko, manoma, bus pranešta oficialiai irgi jubiliejinė smagi žinia, kad per metus laiko su- mažėjo parapijos skolos — \$25,000. Tas atsiektas nenuilstomu darbu mūsų kunigų ir duosnumu parapijiečių. Ačiū Dievui, šv. Andriejaus parapija gerai gyvuoja.

Bankieto Rengimo Komisija.

A. a. Magdalena Karvelis

OMAHA, NEBR.

Bal. 9 d. po pietų mirė Mrs. Magdalena Karvelis, kuri bal. 12 d. po gedulingų pamaldų šv. Antano bažnyčioje buvo palaidota katalikų kapinėse. Liko nuliūdusi šeima.

LDS Naujosios Angl. Apskričio SUVAŽIAVIMAS

Įvyks balandžio 23 d., šv. Kazimiero liet. parapijos svetainėje, Temple St., Nashua, N. H. Posėdžių pradžia 1 val. po pietų. Ta proga bus įdomi paskaita. Prašome visas Naujosios Anglijos apskričio LDS kuopas išrinkti į suvažiavimą delegatus ir atsiųžti paruoštus sumanymus.

Taip pat prašome visus LDS kuopų raštininkus, malonėkite aiškiai išrašyti siunčiamųjų delegatų mandatiniuose įgaliojimuose pilną pirmąjį vardą o ne jo raidę, prieš pavardę, nes, esant parašytai tik vardo raidei, išskyla daug neaiškumų.

Dvasios vadas Kun. Jonas Bernatonis
Pirmininkas Vladas Paulauskas
Raštininkas Tomas Versiackas

BROTHERHOOD OIL CO.

Pečiams ir šildymui aliejus.

Urmu ir Retail

Mes įdedame apšildymui sistemą "Metered Service"

574 No. Montello St.,

Brockton, Mass.

Tel. 6140

KONCERTAS

— ĮVYKS —

Sekmadienį, Balandžio-April 30 d., 1950

3:30 val. po pietų

JORDAN HALL

Huntington Avenue

kampas Gainsboro Street,

Boston, Mass.

Programą išpildys choras, solistas Stasys Liepas, solistės — Susana Griškaitė (Grish) ir Stasė Daugelienė, akordionistas Gilbertas Gailius. Akompanuos komp. Jeronimas Kačinskas ir artistas Rapolas Juška.

Salėje visos vietos rezervuotos. Tikietai — \$1.20 ir \$1.80, įskaitant valdžios mokesnius (taxes).

Tikietų galima gauti "Darbininko" ir L.R.V. ofisuose, 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass. Tel. South Boston 8-2680 arba 8-6608; Norwood 7-1449; pas Bronę Cunys, Tel. Parkway 7-1864-W, ir pas kitus platintojus.

Kviečiame visus iš anksto įsigyti tikietis ir koncerte dalyvauti. Dalyvaudami koncerte, paremsite ir Lietuvių Radio Valandos programą šeštadieniais nuo 1:15 iki 2:15 val. po pietų iš WESX stoties, Salem, Mass.

PRANAS RAZVADAUSKAS, Koncerto Rengimo Komiteto pirmininkas
FELICIJA GRENDELYTĖ, sekretorė
ANTANAS F. KNEIŽYS, Lietuvių Radio Valandos programos vedėjas.

CADILLAC

PONTIAC

WM. H. BASSETT CO.

1782 Main St. 33 Main St.

BROCKTON, MASS. BRIDGEWATER, MASS.

ŠACHMATAI

— veda K. Merkis —

Fide vargsta su Pasaulio
Pirmenybėmis

Šiais metais įvyks Pasaulio kandidatų pirmenybės, kurioms Tarptautinė šachmatų Federacija (FIDE) nustatė dalyvius iš 1948 Pasaulio p-bių ir Švedijos Saltsjöbaden 1949 m. turnyro: Vassily Smyslov, Paul Keres, Samuel Reshevsky (JAV), Dr. Max Euwe, Dr. Reuben Fine (JAV), David Bronstein, Laszlo Szabo, Isaac Boleslavsky, Alexander Kotov, Andreas Lilienthal, Igor Bondarevsky, Mignel Najdorf ir Gideon Stahlberg. Pakaitai, jei būtų reikalinga, Dr. P. Trifunovich, Sv. Gligorich, Vasya Pirc (visi Jugosl.) ir k.

Pradžioje FIDE buvo nustatęsi Pasaulio kandidatų p-bes praveisti Argentinoje, bet Sovietų Sąjungos atstovams pagrasinus neduoti dalyvių, pirmenybės nukeltos į Budapeštą. Bet į Vengriją negali vykti JAV atstovai S. Reshevsky ir R. Fine, nes JAV vyriausybė neduoda vizų į Vengriją (areštas ir teismas amerikiečio Robert Vogeler). Dėl panašios priežasties JAV stalo tenisininkai negalėjo dalyvauti pasaulio p-bėse, taip pat Budapešte.

Jugoslaviai irgi, kaip pakaitai, negalės dalyvauti šachmatų pirmenybėse. Kas bus daroma, kad būtų vilkas sotas ir ožka sveiką?..

Nauji JAV Pirmenybių
Nuostatai

JAV šachmatų Federacija paskelbė naują tvarką, pagal kurią bus vykdomos kas treji

metai JAV šachmatų pirmenybės.

1950 m. JAV pirmenybės įvyks kvietimo pagrindu. Dalyvaus 20 parinktų žaidėjų, kurių atrinkimą atliks pirmenybių komitetas. Pagrindą sudarys: 3 su JAV meisterio titulu ir 2 JAV "open" 1948 ir 1949 m. pirmenybių nugalėtojai.

1951 m. valstybės (State) ar regiono nugalėtojai įgys teisę dalyvauti 1952 m. kandidatų turnyre.

1952 m. kandidatų turnyrą surengs JAV šachmatų Federacija. Dalyvaus: 1) Antrasis septintukas (vidurys) iš 1950 JAV pirmenybių. 2) Visi 1951 valstybių ar regionų nugalėtojai. 3) 5 parinkti iš negalėjusių dėl kurių nors priežasčių dalyvauti 1950 arba 1951 metų varžybose.

1953 m. JAV pirmenybėse dalyvaus: 1) Pirmieji septyni (kaip pirmasis trečdalis) iš 1950 pirmenybių; 2) Dabartiniai "open" nugalėtojai ir dviejų prieš tai įvykusių "open" p-bių nugalėtojai; 3) du parinkti Pirmenybių komitetas, o kitus (iki 20), jei truktų, ims pagal eilę iš 1950 p-bių.

□ Cicero, III. "Tauro" šachmatų turnyre dalyvauja 8; žais po 2 partijas. Dabar pirmauja: V. Markauskas su 5-1 taškų, Edv. Šulaitis 5-2.

□ Šachmatninkas Repečka Brooklyn LAK turnyre jau turi 2 pralaimėjimus (iš 9) prieš Kulpavičių ir Staknį, žaidusį Bostono lietuvių komandoje.

□ Vytas Skibniauskas (Schw. Gmund) pašauktas į komisiją Ludwigsburge. Galima laukti greito atvykimo į JAV. Apsistos Baltimore, Md.

□ New York, N. Y. Marshall klubas įveikė Mercantile Library 14-11. Įdomu, kad Larry Evans pralose A. Di-Camillo, o Dr. E. Lasker su Levin remizavo.

□ Marshall klubo pirmenybės jau trečią kartą laimi Larry Evans. Jis surinko taškų 16-2, Turjansky 12½-5½, Helper 12-6.

□ Iowa pirmenybės laimėjo Dr. Henkin 4½-½, Penquite ir Vandenburg po 4-1, prof. Davis 3½-1½. Viso 21 dalyvis.

□ Boston College sužaidė lygiomis su Howard (R.T.) klubu 6-6.

Kai žmogus netiki, jis nuostabiai lengvai klaupiasi prieš bet kurį dievaitį.

Ernest Hello.

PRAŠO GARANTIJŲ

Lukaševičius, Stasys 1911, telef. mechanikas; Ona 1915, šeimininkė; Ruta 1936, mokinė; Vytautas 1938, mokinys; Virginija 1943, mokinė.

Vitas, Jonas 1898, mūrininkas; Uršulė 1902, šeimininkė; Jonas 1931, mokinys.

Naldžiūnas, Ignas 1887, ūkininkas.

Popovičius, Vladas 1927, automechanikas; Danutė 1928, šeimininkė; Elena 1949.

Kalys, Jonas 1912, siuvėjas. Vaicienė, Ona 1876, šeimininkė.

Augsburg, Hospital Servatius Stifft, Germany, U. S. Zone Šimaitienė - Grigaitė, Aldona 1925, gail. sesuo ir sūnus 1949.

D. P. Camp, Ingolstadt, Germany, U. S. Zone Butkus, Antanas, darbininkas; Alfredas 9 metų.

D. P. Camp, Augsburg-Hochfeld, Germany U. S. Zone

Dmitrukas, Luiza 1908, šeimininkė; Edvardas 1942.

% NCWC, Innsbruck, Inn Kaserne, Austria, Franch Zone

Abromaitis, Nina 1919, siuvėja.

Japertas, Kazimieras 1884, ūkininkas.

Kazlas, Anton 1904, ūkininkas.

Kopliauskas, Vladislavas 1897, ūkininkas.

Ribikauskas, Kazimieras 1896, ūkininkas.

Ronkaitis, Jonas 1921, darbininkas.

Saurasaitis, Vytautas 1925, architektas.

D. P. Camp, Ingolstadt, Germany, U. S. Zone

Kailius, Elena 1919, ūkininkė - siuvėja; Stanislova 1939; Vincas 1941; Juozas 1943.

D. P. Camp, Schwabisch-Gmund, Germany, U. S. Zone

Geležiūnas, Julijona 1915, šeimininkė; Česlovas 1935; Ladislavas 1945.

IVAIŪS SKELBIMAI

REIKALINGA prie namų ruošos moteris ar mergina, dirbti daktaro namuose. Seima tik du suaugę žmonės. Kambarys ir vana. Pageidaujama iš D.P.'s - tremtinių. Telefonuokite: BI. 4-5660.

Housekeeper for two adults, Doctor's Home, own room and bath. D.P. preferred. Telephone BI. 4-5660. (18-21)

IESKO DARBO

Moteris ieško virėjos darbo valgykloje arba viešbutyje. Moka ir siūvimo darbą. Gali gauti geriausias rekomendacijas. Kreipkitės šiuo adresu:

Mrs. Juzė Laučienė, 36 St. George Ave., Norwood, Mass.

AUKSINĖS ŠAKNELĖS

Auksinės šaknelės (Golden Seal) yra didelės vertės vaistas nuo kataro, baltųjų, akių uždegimo, nuo rožės, nuo druginio, nuo kepenų gedimo, nuo skilvio ir kitų vidurinių skaudulių, nuo sugedusios burnos.

Auksinės šaknelės veikia tiksliai nesveiką kūno dalį, kuri serga. Kitaip sakant, jos gydo visokias ligas. Ir tai ne mūsų pasakytą, bet taip sakoma visose daktariškose knygose. Puodukas verdantio vandens ir šaukštukas sutrintų Auksinių šaknelių, gert po čerkutę kelis kartus per dieną, arba plauti sergancias kūno dalis. Svaras Auksinių šaknelių kainuoja \$15.00. Perkant mažiau, uchi-ja kainuoja \$1.00.

ALEXANDER'S CO.
414 West Broadway
South Boston 27, Mass.

DP Camp, Kempten,
Germany, U. S. Zone

Pauliukaitis, Vincas 1892, šaltkalvis; Barbora 1895, šeimininkė; Gediminas 1921, darbininkas; Donatas 1924, darbininkas; Olga 1932, darbininkė.

Tekorius, Jurgis 1902, šaltkalvis; Sofija 1915, siuvėja; Algimantas 1935; Idalija 1940; Ona 1944; Antanas 1946.

Stanulis, Edvardas 1897, mokytojas; Marija 1897.

Martinkus, Ona 1906, mokytoja; Algirdas 1932.

Kučinskas, Vladas 1922, batsiuvis; Velta 1925, mašinistė; Ričardas 1946; Viktoras 1947; Jurgis 1886, šaltkalvis.

Rimša, Jonas 1886, ekon.; Celina 1890, šeimininkė; Marcelė (sesuo) 1899, darbininkė.

Sabeckas, Marija 1922; Algirdas 1943.

Šileika, Antanas 1920, mokytoja; Antanina 1918, šeimininkė; Rimas 1947; Teodora 1949.

Dragunaitis, Konstantinas 1912, ūkininkas; Sofija 1907, šeimininkė; Alvydas 1943; Teresė 1948.

Motiejūnas, Alfonsas 1905, auto - mechanikas; Viktoras (tėvas) 1881, ūkininkas; Uršulė (motina) 1889.

Rozenas, Ausgaras 1905, darbininkas; Romualda 1905, šeimininkė; Audronė 1944.

Gerb. BALF Direktorių
Tarybos Nariams:

RE: 1950 m., sausio mėn.
apyškaita

PAJAMOS:

Balansas 1950 m., sausio 1 d. — \$6,651.19; Balansas gerybėmis \$20,200.00. Viso — \$26,851.19.

Gerybių gauta \$191,696.98; Aukų gauta \$1,638.54; Narių mokesčiai \$118.00; Namų nuoma \$85.00; Kalėdiniai atvirukai \$15.00. Viso — \$193,553.52. Viso labo pajamos: \$220,404.71.

ISMOKEJIMAI:

(a) Tiesioginiai šalpai: Lietuviams Vokietijoje, gerybėmis \$160,530.60; Austrijoje gerybėmis \$8,300.00; Danijoje gerybėmis \$4,150.00; Belgijoje gerybėmis \$8,300.00; Anglijoje gerybėmis \$9,159.00. Daiktinė pagalba Amerikoje \$150.00. Išimtinai pagalba Amerikoje \$30.74. Viso — \$190,620.34.

(b) Imigracijos reikalams: Atstovo Europoje atlyginimas \$270.00; pereinamajam stovyklai reikmenės \$24.00; D.P. transportacijai Amerikoje \$10.10; išlaidos uostė \$13.50. Viso — \$318.10.

(c) Sandėlio išlaidos: darbininkų algos \$130.00; gerybių pristatymas \$156.51. Viso — \$286.51.

(d) Administracijos išlaidos: tarnautojų algos \$843.66; profesiniai patarnavimai \$40.00; telefonai ir telegramos \$58.79; pašto išlaidos \$72.00; smulkūs patarnavimai \$60.00; kelionių išlaidos (suvažiavimas) \$333.74; apdrudai \$17.50; vanduo \$37.50; raštinės reikmenės \$53.16; mašinų pataisymas \$19.50; vajus, suvažiavimas, veiklos plėtimas ir garšinimas \$277.60. Viso \$1,823.45.

Viso išmokėjimų 1950 m., sausio mėn. \$193,048.40.

Balansas 1950 m., sausio 31 d., gryniais pinigais \$6,048.93; gerybėmis — \$21,307.38. Viso: — \$27,356.31.

1950 m., vasario 8 d.
New York

A. S. Trečiokas,
BALF išdinininkas.

Tai bent žuvis — 10 pėdų ilgio ir 250 svarų (Cabrillo Beach, Ca.)

RE: 1950 m., vasario mėn.
apyškaita.

PAJAMOS:

Balansas 1950 m., vasario 1 d. — \$6,048.93.

Balansas gerybėmis — 21,307.38. Viso 27,356.31.

Gerybių gauta \$13,373.00; Aukų gauta 863.86; narių mokesčių 256.00; transportacijai 2,014.98; namų nuoma 105.00; našlaičių fondui — 20.00; kalėdiniai atvirukai — 5.00; gražinta apdrauda 9.28. Viso 16,647.12.

Viso labo — 44,003.43.

ISMOKEJIMAI:

(a) Tiesioginiai šalpai: Lietuviams Austrijoje — \$100.00; lietuviams Prancūzijoje (Geryb.) 4,150.00; lietuviams Italijoje (Gerybėmis) 6,140.00; našlaičiams Amerikoje 5.00. Viso 10,395.00.

(b) Imigracijai ir įkurdinimui: Atstovo atlyginimas 270.00; transportacijai Amerikoje — 25.00; išlaidos uostė 74.25; kelionės ir admin. Europoje — \$195.00; spausdiniai 32.85; kelionių išlaidos 66.00; išimtinai pagalba Amerikoje 404.50. Viso — 1,067.50.

(c) Sandėlio išlaidos: Darbininkų algos 150.00; pakavimo medžiaga 53.85; gerybių pristatymas \$35.38. Viso — 239.23.

(d) Administracijos išlaidos: Tarnautojų algos 843.66; telefonas ir telegramos 45.58; pašto išlaidos 59.32; raštinės reikmenės 18.58; kelionių išlaidos 207.17; šviesa ir vanduo 31.95; namo išlaikymas 26.18; kuras 72.84; namo pataisymas 30.00; vajus, veiklos plėtimas ir garšinimas — 166.84. Viso — 1,502.12.

Viso išmokėjimų 1950 m., vasario mėn. — \$13,203.95.

Balansas 1950 m., vasario 28 d. — \$6,409.10. Balansas

gerybėmis — 24,390.38. Viso \$30,799.48

1950 m., kovo 7 d.
A. S. Trečiokas,
BALF išdinininkas.

AUKOS TRANSPORTACIJOS REIKALAMS

Transportacijos reikalams aukų gauta vasario mėn. ir jau paskelbta \$2,014.98. Floridos Liet. K-to auka per klaidą įtraukta į bendrą auką \$50.00. Iš viso vasario mėn. gauta: \$2,064.98.

Kovo mėn. gauta: Bridgeport, Conn., P. Klorikaitis \$6; New Britain, "Amber Club" \$100, B. Micūnienė \$10, S. Strelchunienė \$10, Kun. J. J. Matutis \$36; New Haven, BALF 32 skyrius \$100; Miami, Fla., BALF 39 skyrius — \$150; Cicero, Ill., J. Mackus \$5; Lewiston, Me., Liet. Tr. Apygv. K. \$50; Westfield, Mass., BALF 96 skyrius \$50; Ann Arbor, Mich., Amerikos Liet. Taut. Sąjungos 4 skyrius \$62.90; Linden, N. J., BALF 132 skyrius \$182; Belleville, N. J., A. Armalis \$5; Paterson, N. J., BALF 86 sk. \$71.76; Manchester, N. H., BALF 53 sk. \$36; Brooklyn, N. Y., V. Černienė surinko BALF 100 sk. narė \$106.52, J. Bukys \$5, A. Mačionis surinko \$39.50, Ona Tercijonas \$10, Lietuvių Tremtinių Draugija New York (susirinkime) \$177; Brooklyn, N. Y., L. Barauskas \$5; Spring Valley, N. Y., V. Cizūnas \$5; Schenectady, N. Y., kun. J. Griganičius surinko aukų \$300; Utica, N. Y., BALF 104 skyrius \$25; Akron, Ohio, ALT skyrius \$100; Cleveland, O., LKRS 8 kuopa \$28; Dayton, Ohio, L. Valiukas \$10, Kun. V. Katarskis \$145; Williamsport, Pa., Mrs. M. Vikus surinko aukų \$54.50; Mathews, Va., P. Mačiulis \$2; Kenosha, Wis., Vasario 16 d. K-tas — \$416; Rochdale, Anglija, B. Kovaitis \$5; Worcester, Mass. BALF 31 sk. \$150.

Viso transportacijos reikalams kovo mėn. — \$2,458.17. Viso vasario ir kovo mėn. — \$4,523.15.

NARIŲ MOKESČIAI:

BALF 2 skyr., Waterbury, Conn. \$50; BALF 5 skyr., Chicago, Ill. \$15; BALF 85 skyr., Rockford, Ill. \$11; BALF 14 skyr., Cicero, Ill. — \$6; BALF 59 skyr., Haverhill, Mass. \$4; BALF 31 skyr., Worcester, Mass. \$77.50; BALF 76 skyr., Detroit, Mich. \$25; BALF 53 skyr., Manchester, N. H. \$19; BALF 132 skyr., Linden, N. J. \$5; BALF 86 skyr., Paterson, N. J. \$23; BALF 104 skyr., Utica, N. Y. \$21; BALF 20 skyr., Great Neck, N. Y. \$51; BALF 89 skyr., Kulpmont, Pa. — \$18.25; BALF 126 skyr., Kingston, Pa. \$46. Viso — \$371.75.

Už aukas įvairiems lietuvių tremtinių reikalams, BALF vadovybė nuoširdžiai dėkoja.

Aukas įvairiems lietuvių šalpos ir imigracijos ir įkurdinimo reikalams siųskite: United Lithuanian Relief Fund of America, Inc. 105 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus

Funeral Home
254 W. Broadway
South Boston, Mass.

JOSEPH BARASEVIČIUS

Laidotuvių Direktorius
NOTARY PUBLIC

Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dyka
Tel. South Boston 8-2590
Avenue 2-2484

CASPER

FUNERAL HOME
187 Dorchester Street
South Boston, Mass.

Joseph W. Casper

(KASPERAS)
Laidotuvių Direktorius
Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC

Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dyka
Tel. SO 8-1437
South Boston 8-3960

YAKAVONIS

Funeral Home
741 No. Main St.
Brockton, Mass.

V. YAKAVONIS

Laidotuvių Direktorius
Balsamuotojas

Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dyka
Tel. Brockton 8-1580

WAITT

FUNERAL HOME
90 Emerson Ave.
Brockton, Mass.

Edward J. Waitt

(Waitekūnas)
Laidotuvių Direktorius
Balsamuotojas

Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dyka
Tel. Brockton 3368

WAITKUS

FUNERAL HOME
197 Webster Ave.
Cambridge, Mass.

PRANAS WAITKUS

Laidotuvių Direktorius
Balsamuotojas
(Notary Public)

Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia Šermenims dyka. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis

Kainos tos pačios visur miestuose
Reikale šaukite; Tel. TR-6-6434

ZALETSKAS

FUNERAL HOME
564 East Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.

D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia Šermenims Dyka

NOTARY PUBLIC
Tel. SO 8-0815
South Boston 8-2609

Pristatome Alų ir Toniką

Mes turime 11-kos rūšių alaus ir įvairių tonikų. Mes alų ir toniką pristatome vestuvėms, į namus, krikštynoms, parėms ir piknikams. Patarnavimas skubus ir mandagus. Šaukite

BORIS BEVERAGE CO.

J. ARLAUSKAS, Savininkas

220 E St., Tel. SO 8-3141, So. Boston, Mass.

Užsisakykite Toniko Pas Mus

Pristatom geriausį toniką
Piknikams, Vestuvėms,
Krikštynoms ir visokiems
Parengimams.

Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.

Grafton Ave., Islington, Mass.

Tel. Dedham 1304-W

PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

Geriausia Užeiga Vyrams ir Moterims yra
SOUTH BOSTON CAFE

Vincas Balukonis, Savininkas.

Pagamina gerus lietuviškus pietus, užlaiko geriausį alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai ir mandagiai patarnauja.

258 West Broadway,

South Boston, Mass.

BOSTONO ŽINIOS

Rūpestingos akys pastebi

Parapijos moterys pastebėjo, kad parapijos salėje, 492 E. 7th St., reikia naujų langams užlaidų. Moterų ir Merginų parapijos klubo susirinkime, bal. 13 d. nutarė sudaryti fondą naujoms užlaidoms ant langų įtaisyti. Pirmas parengimas šiam tikslui bus Whist Party, bal. 22 d., 7:30 v. v. parapijos salėje E. 7th St.

Pracitą sekmadienį

neįvyko vaidinimas "Švenč. P. Marijos Apsireiškimai, Fatimoje", nes buvo susirgę keltas jaunųjų artistų.

Vaidintojai sveiksta. Jie turės "Fatimos pranašystės" vaidinimo pratybas ketvirtadienį ir šeštadienį, 10 v. r., o pats vaidinimas įvyks kitą sekmadienį po mišparų.

Vaikučiams atostogos

Šią savaitę Bostono mokyklose nėra pamokų. Vaikučiai atleidžiami atostogų, laike kurių jie turės progos geriau prisirengti minimam vaidinimui.

Bus radomi vertingi paveikslai

Kun. Pr. Virmauskui pasiūlius, LDS 1-mos kuopos balandžio 13 d. susirinkime buvo nutarta kviesti inž. Kazį Daugėlą iš Manchester, N. H., kad parodytų labai vertingus paveikslus iš Rusų Okupacijos laikų Lietuvoje ir lietuvių gyvenimo tremtyje. Inž. Daugėla, su juo skubiai susisiekus, mielai sutiko. Minėti paveikslai (filma) bus rodomi šeštadienį, balandžio 29 d., 7:30 val. vakare bažnytinėje svetainėje, So. Boston, Mass.

Vestuvės

Bal. 16 d., susijungę moterystės sakramento ryšiu Paulius Verkauskas su Veronika Barbora Vaiginaite, gyv. 656½ E. 2nd St.

Pranciškus Monstis su Margareta Deschamps, gyv. 10 Hamilton St., Dorchester, Mass.

Krikštai

Bal. 15 d. buvo pakrikštyti dvynukai Ronaldas Antanas ir Robertas Antanas Antano ir Onos (Kasperavičiūtės) Barkauskų sūnūs, gyv. 343 W. 4th St.

Tą dieną buvo pakrikštytas Mykolas Jono ir Marijonos (Sabaitės) Preskinių sūnus, gyv. 372 K St.

Bal. 16 d., buvo pakrikštyta Jonė Benigna Juozo ir Vale-

rijos (Petrulytės) Sertikų duklė, gyv. 379 Sprague St., Dedham, Mass.

Tamas Stepo ir Onos (Kominčiūtės) Satkevičių sūnus, gyv. 279 W. 2nd.

Ona Kazimiero ir Onos (Šugždaitės) Mickevičių duklė, gyv. 168 Bolton St.

Akėja Marija Edvardo ir Agnietės (Kubiliūtės) Kasparų duklė, gyv. 163 W. 8th St.

Ruošiamasi LDS Centro Seimui

Balandžio 13 d. š. m. "Darbininko" salėje, So. Boston, Mass., įvyko LDS 1-mos kuopos ir LDS Seimo rengimo komisijos susirinkimas, kuriame dalyvavo LDS Centro pirminkas, kun. Pr. Juras, ir kuopos dvasios vadas, kun. Pr. Virmauskis.

Susirinkime buvo aptarti LDS Centro Seimo, įvykstančio birželio 4 ir 5 d. d. Sv. Petro parapijos salėje So. Boston, Mass., priėmimo ir pasirengimo reikalai. Susirinkimas nutarė kviesti Sv. Petro parapijos chorą su jo vadovu muz. J. Kačinskiu prisakyje ir Sv. Pranciškaus parapijos iš Lawrence, Mass. dalį choro, vadovaujamą muz. Alg. Šimkaus, išpildyti meninei programos daliai Seimo pirmos dienos vakare sekmadienį, birželio 4 d., Municipal Building salėje, So. Boston, Mass.

Liet. teisinių susirinkimas

Š. m. balandžio 23 d. 3 val. po pietų Lithuanian Agency patalpose, 545 Broadway, So. Zoston, Mass. įvyks Liet. Teisinių Draugijos susirinkimas, kuriame Lietuvos Konsulas adv. Shalna skaitys referatą "Korporacijos U.S. įstatymuose" ir bus svarstomi kiti svarbūs klausimai.

Susipažinkime su vėžio liga

Katalikių Moterų "Žiburio" Klubas, Brighton, Mass., š. m. balandžio mėn. 22 d. lietuvių svetainėje (22 Lincoln St.), rengia vakarą supažindimui su vėžio liga. Amerikos Vėžio Draugijos (Cancer Society) atstovai mielai sutiko atvykti ir parodyti filmą (judomus paveikslus, movies) apie tą kenksmingą ligą ir kovą su ja. Paveikslai bus rodomi 8 val. vak. Po to Dr. Povilas Jakimavičius skaitys paskaitą. Prašome visus brightoniečius, vyrus ir moteris, nepatingėti gausiai atsilankyti, pasižiūrėti paveikslų ir pasiklausti paskaitos.

"Žiburio" Klubas.

Tėvų Pranciškonų pilnikas

Šiemet įvyks rugpjūčio 13 d. Kennebunk Port, Maine. Meninę programą dalį išpildys Bostono šv. Petro parapijos choras, vedamas Jeronimo Kačinsko.

Baigėsi mokslas So. Bostono vakarinėje mokykloje

Balandžio 13 d. baigėsi mokslas South Bostono vakarinėje mokykloje: Evening Elementary School, kurią lankė nemažai southbostoniečių naujakurių lietuvių antradienių ir ketvirtadienių vakarais nuo 7 iki 10 val. vak. Tuo būdu buvo suteikta Bostono naujakuriams progos pasimokyti po 6 val. per savaitę anglų kalbos.

Šia proga įvyko So. Boston High School salėje 8 val. v. užvaigimo programa, laike kurios savo pasirodymu atkreipė svetimausių dėmesį So. Bostono liet. solistas St. Liepas ir Sv. Petro parapijos bažnyčios choras, vad. komp. Jeronimo Kačinsko.

Adv. A. Jankauskas (Young)

balandžio mėn. 4 d. paskirtas Suffolk apylinkės prokuroras padėjėju vietoje mirusio adv. Jono Čunio. Adv. A. Jankausko raštinė (ofisas) yra 315 E St., So. Boston.

Susirinkimas ir naujų narių vajas

Sv. Kazimiero R.K. Pašalpinės draugijos įvyko balandžio 9 d. Protokolo raštininkas Vincas Paplauskas, išbuvęs raštininku virš 20 metų, susilpnėjęs jo sveikatai ir nevaldąs rankos, prašė atleisti jį nuo raštininko pareigų. Su apgailestavimu priimta jo rezignacija ir pareikšta jam didelė užuojauta dėl jo nesveikatos. Atsisotdami susirinkimo dalyviai atidavė jam pagarbą už jo nuveiktus darbus, palinkėjo pam atgauti sveikatą ir grįžti vėl dirbti draugijos labui. Draugija paskyrė naują raštininką Stanislovą Budrevičių.

Sv. Kazimiero R. K. draugija paskelbė naujų narių vąją per šiuos Sv. Metus. Nariai priimami vien tik katalikai. Per šiuos Sv. Metus nauji nariai priimami nuo 18 metų iki 40 metų be įstojimo mokesčio ir be gydytojo paliudijimo, o nuo 40 metų iki 45 metų už pusę įstojimo mokesčio. Kviečiame prisirašyti prie draugijos tremtinius ir kitus. Šiame susirinkime prisirašė du nauji tremtiniai: Vincas Morkvėnas ir Jonas Bogušis.

Draugija išmoka pašalpą ligoje 7 dol. į savaitę ir 200 dol. pasimirus. Mokestis toks pat, kaip ir kitose draugijose — 50c. į mėnesį, 1 dol. už kiekvieną mirusį narį ir 1 dol. draugijos lešų. Draugija yra geram stovyje, gyvuoja nuo 1907 metų, turi apie 200 narių. Susirinkimai laikomi kiekvieną antrą mėnesio sekmadienį, 2 val. p.p. Sv. Petro parapijos svetainėje, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

Draugijos valdybą sudaro: pirm. Jonas Grubinskas, vice pirm. Pranas Tuleikis, prot. rašt. Stasys Budrevičius, fin. rašt. Juozas Maršėlonis, Direktorių taryba: Jonas Zaikis, Viktoras Medonis, Petras Šarkūnas, Petras Molis, Antanas Kazlauskas, Antanas Pigaga.

Rašt. S. Budevičius

17 Waldeck St.

Dorchester 24, Mass.

Tel. Talbot 5-9336

BOSTONO LIETUVIAI PIKETAVO

Balandžio 16 d. 1 vala. po pietų apie 500 Amerikos lietuvių iš seniau čia gyvenančių ir naujakurių rinkosi prie Patrick Gavin School parodyti visuomenei, kad rengiamas toj mokykloj koncertas "progresyvių" vardu, yra komunistų remiamas.

Pikietuotojai nešė plakatus su įrašais: "Communist meeting inside" bei kitokiais komunistų žiaurenybių vaizdais ir dalino anglų ir lietuvių kalbomis plakatus, kuriuose buvo įrašyta: "Kas remia komunistus, tas remia lietuvių tautos žudikus, Maskvos agentus ir penktąją koloną Amerikoje", "Penktoji kolona rengiasi išsprogdinti Ameriką iš vidaus", "Nė vieno cento Lietuvos ir Amerikos priešams komunistams!", ir panašūs.

Buvo reikalaujama neleisti veikti Maskvos agentams ir lietuvių tautos budelių talkininkams ir lietuvių vardu vilioti pinigus Lietuvių tautos žudimui.

Pikietuojant jokių incidentų neįvyko. Policija sakė, kad buvo labai kultūringas piketas.

Lietuvių organizacinio komiteto buvo priimtos šios rezoliucijos:

Rezoliucija

Dešimtaisiais mūsų Senosios Tėvynės Lietuvos didžiausios tragedijos metais.

kada okupantai sovietai vykdė Lietuvoje žiauriausią terorą, kada ketvirtadalį lietuvių tautos žmonių išžudė ar ištremė į Sibirą mirčiai, kada komunizmo pavergtos tautos šaukiasi laisvojo pasaulio pagalbos, kada už pasaulio taiką at-

VISAME MIESTE

Amerikos gydytojų kongresas

balandžio mėn. 17 d. (pirmadienį) prasidėjo Bostone ir truks penkis dienas. Suvažiavo apie 4000 gydytojų iš visos Amerikos. Šis gydytojų kongresas yra 31-sis iš eilės.

Dar \$5,000,000 automobilių vietovėms

Bostono įstatymų leidžiamoji įstaiga sutiko dar papildomai leisti \$5,000,000 auto parkavimo vietovėms įrengimui, ką Massachusetts atstovų rūmai balandžio 12 d. tai priėmė be debatų.

\$5,000,000 šioms išlaidoms buvo skirti jau prieš keleta metų, ir ši programa jau yra vykdoma. Dalis šių sumų buvo išleista įsigijimui vietovių, kurios jau buvo pavestos viešam naudojimui laike anksčiau buvusiojo mejero administracijos.

Bostono amerikanizacijos mokyklos

šiemet baigė ir gavo pažymėjimus apie 217 aasmenų, atvykusių į Ameriką per pastutinius dvejus metus. Viena iš jų, lenkė Helena Jankowska, buvo bolševikų 1940 m. išvežta į Sibirą iš kur su motina, per dykumas ir kalnus, pabėgo į Indiją ir iš ten atvyko į Ameriką.

Prieš metus suposi Atlante, o dabar šoka scenoje

Praėjusią vasarą, kaip žinoma, į Bostoną buvo nelegaliai atplaukęs būrys latvių ir estų, kurie iš švedijos atsigrę-

sakinga Amerika patiria iš Sovietų Rusijos vis skaudesnių smūgių ir jaučia rusiškąjo imperializmo pavojų savo laisvei —

Amerikoje, šioje didžiausios laisvės ir aukščiausios gerbuvio šalyje, net iš lietuvių tarpo yra piliečių, kurie išnaudoja tą laisvę piktam ir dirba išdavikišką darbą, tarnaudami Maskvai, kuri siekia pavergti visą pasaulį.

Mes, South Bostono ir apylinkių lietuviai, susirinkę 1950 m. balandžio mėn. 16 d. į antikomunistinį mitingą, ryšium su komunistiškos Amberlando radio programos koncertu,

pareiškiamo:

- 1) per Amberlando radio stotį sekmadieniais duodama lietuvių kalba progresyvininkų ir kitais nekaltais lietuviškais pavadinimais programa, yra komunistų programa, vedama surusėjusių ir Maskvai pasidavusių lietuvių;

- 2) visi tos radio programos parengimai turi tikslą klaidinti lietuvių, rinkti jų tarpe pinigus komunistinei propagandai Amerikoje stiprinti.

Todėl mes kviečiame visus lietuvių:

- 1) boikotuoti komunistų radio programą ir jų spaudą;
- 2) boikotuoti progresyvininkų - komunistų organizacijas;
- 3) nesinaudoti komunistų remiančių žmonių ir amatininkų patarnavimais;
- 4) reikalauti, kad būtų uždrausta komunistams dangstyti klaidinamąsias vadas;
- 5) reikalauti, kad komunistų vadai būtų ištremti už geležinės uždangos.

ALT remiančios organizacijos

(Atstovų parašai:)

per Atlantą paprastu laiveliu, kad tik nepakliūtų bolševikams. Atlantas juos gerokai pašokdino. O po metų iš tos grupės 24 latviai jau šoka scenoje tautiškus šokius; užbaigiant vakarinės mokyklos kursą (Roxbury, Commercial High School).

Gubernatorius Dever

buvo išvykęs į Washingtoną paremti prašymo, kad į Massachusetts valstybę ir Bostoną būtų atvesta natūralinės dujos (natural gas), kurios sutaupyti milijonus dolerių ir sureguliuotų aukštą žibalo ir elektros kainas, palaikomas tik pelno ieškančių privačių bendrovių.

Jau prašo viešųjų darbų

Keturių didžiųjų unių atstovai praėjusią savaitę buvo nuvykę pas Gub. Dever, kuriam pasiūlė apsvarstyti ir vykdyti viešųjų darbų planą nedarbui sumažinti.

NAUJOS KNYGOS IR ŽURNALAI

Ateitis

Nr. 2(14) Balandis (April) 1950 m. Žalsvai melsvų viršeliu iš pirmo žvilgsnio prašosi imti į rankas ir versti puslapį po puslapio, kuriuos randame gausių vaizdų iš Lietuvos, Amerikos ir meno pasaulio. Paskui užsikabina dėmesys už straipsnių, eilėraščių, įvairių žinių ir krevių šypsenų. Tai tokia pat jauna, dinamiška ir skaidri "Ateitis", kaip ji buvo liedžiama tremtyje, o prieš tai Lietuvoje. Kad ji turi rungtis su materialiniais sunkumais, nėra abejonės, bet kuri šviesesnė ideja apseina surunkaus materializmo su-

Dabarties Pastabos

Kam slėptis už kito nugaros?

▼ Dažnai galime pamatyti tokį vaizdą. Vienas vaikas kyšteriai kitam liežuvį ir pasislepia už tėvo ar motinos skverno. Jis jaučiasi tada saugus ir nematomas. Jei taip saugiai nesi-jaujau, liežuvio nekašiotų.

Suaugusieji kartais taip pat būna kaip vaikai. Tik tai jie kašiotų ne liežuvius, o apkalbas. Pasako "naujieną" kitam, o per tą kitą dar kitam, ir taip tas ilgas liežuvys pagaliau pasiekia, ką reikia. Bet jo nepagausi: jis pasislepia kaž kur "visuomenėje", kuri taip kalba. Ir saugu, ir apdrėbi kitą, kurio nekenti arba kuriam pavydi.

▼ Mūsų laikais laika ne tik tai žmonės, bet kalba taip pat radijas, televizija ir laikraščiai. Jeigu radijui ir televizijai reik'a gyvo žmogaus balso, ir dėlto pasislėpti sunkiau, tai laikraščiai šneka negyva raide. O čia tai jau puiki slėpykla užsimaskuojantiems. Spaudos lapuose tik ir mirga: "dalyvavęs", "buvęs", "girdėjęs", "matęs". Gi ištikrųjų Adomas rašo, o Ieva pasirašo. Čikagietis pliekia, o bostoniškis patiekia. Senas grinorius visą tulžį išverčia, o naujam bėdą suverčia. Dypukas Jonas žinias duoda, o sponserį Kiprijoną nuduoda. Slapyvardžių pasaulyje netrūksta. Kam jų reikia? Reikalas yra labai svarbus. Nori kam išvanti kailį, dedies kuo kitu, kad pėdas sumėtytum ir nekaltas, nežinomas liktum. Nori ką išgirti daugiau negu verta, prisidengi kitu, kad nepamanytų, jog pats apie save rašai. Reikia vis taip suvynioti, kad būtų ir gardu ir nenuostų, kas įvyniojo.

▼ Tokių "džioklių", pavarčius mūsų spaudą, galima iki valios prisirinkti. Būtų, žinoma, geriau, jei jų trūktų. Geriau būtų, jei žmonės turėtų drąsos atvirai save parodyti ir nesidangstyti už kitų nugaros. Tada gal daugiau pagaltvotų, ką ir kaip rašo. Pajustų šiek-tiek daugiau atsakomybės, ypač tie, kurie slapstosi ne iš kuklumo ar drovumo, bet nenorėdami savęs atidengti, kad žmonės nepastebėtų, kas jie yra. S.S.

kietintoje dirvoje? Ją pralaužia tik pasiryžėliai, prasilauš ir "Ateitis", kurios sambūriui to idealistinio pasiryžimo niekada nepristigo.

Šio numerio turinį sudaro: Kun. V. Piktrna, Jis prisikėlė; V. Žvirgždys, Pakeliiu į namus; V. Macernis, Vizijos (eil.); T. Žiūraitis, O. P., Jau nystės pašaukimas; Prof. Z. Ivinskis, Pro Vatikano dulkes; A. Šidlauskaitė, Moteris Kada nustosime lietuviškai kalbėti? Sportas; Mūsų jauniesiems; Įvykiai, darbai ir žmonės; Mes plačiame pasaulyje; Sportas.

Redaguoja: K. Ambrozaitis, A. Baužinskaitė ir A. Sabaliauskas. Leidžia: Pasaulio Moksleivių Ateitininkų Sąjunga. Adresas: 417 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. Prenumerata metams 3 dol. Garbės prenumerata 10 dol. Išleidžiama kas mėnuo.

Šio numerio garbės leidėjas kun. Pr. M. Juras.

Lietuviai Rašytojai renkasi Bostone

Šiuo metu į JAV jau yra suvažiavusi didžioji Lietuvių Tremtinių Rašytojų ir jų Valdybų narių dalis. Stambenis jų skaičius yra susitelkęs Rytinėse Valstybėse, Nauj. Anglijoje. Čia norima ir perkelti jų veikimo centrą, kartu palaikant ryšį ir su kitais šios šalies bei viso pasaulio lietuvių rašytojais.

Pakartotiniai pranešama, kad š. m. gegužės m. 6 dieną Bostone yra šaukiamas JAV Liet. Rašytojų ir Tremtinių Liet. Rašytojų bendras suvažiavimas. Jis įvyks So. Boston 27, 546 E. Broadway, p. Dr. D. Pilkos namuose. Pradžia — 3 val. po pietų. Suvažiavime bus aptariama aktualūs lietuvių rašytojų būklės ir bendrieji mūsų kultūros reikalai.

"Tėviškės Žiburiai"

Dr. A. Sapokos, rimto mūsų istoriko ir visuomenininko, redaguojamas savaitraštis Kanadoje, o leidžiamas Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugijos, N 12-ju tik dabar tepasitaikė išvysti, man kažkur toli gyvenančiam. Didžiojo formato 8 pusl. laikraštis yra labai gyvas, žiningas ir visados turintis rimtų straipsnių. Tai gi just, kad ir daug rimtų bendradarbių laikraštis beturintis. Net ir laiškuose kartais pažįstamieji iš Kanados parašo, kad tas laikraštis jiems yra ir žinios, ir pasiskaitymas, ir paguoda sunkioje politinėje tremtyje. Ir ne Kanadoje gyvenančiam lietuviui tas laikraštis praverčia išsirašydinti, jei norima glaudžius ryšius turėti su

suvažiavimam kviečiami visi lietuvių rašytojai, JAV Liet. Rašytojų ir Tremtinių Liet. Rašytojų D-ųjų nariai. Negalintieji atvykti prašomi atsiųsti savo adresus, nuomones ir pagidavimus. Kreiptis abiejų draugijų pirminkų adresais: J. Aleksandravičius, 48 Green St., Putnam, Conn., arba St. Santvras, 452 E. Eight St., South Boston, Mass.

JAV Liet. Rašytojų ir Tremtinių Liet. Rašytojų Draugijų Valdybos.

Studentų delegacija pas Bostono miesto majorą, John B. Hynes. Pasirašo svečių knygoj studentų gubernatorius Donald Lindgren. Iš dešinės majoras J. B. Hynes ir kairėje stud. komisionierius Paul C. Ryan stebi.